

Logopedia stopień II semestr 3

Spis treści

1. Procedury lingwistyczne w postępowaniu logopedycznym: gramatyka
2. Teoria i praktyka dyskursu
3. Zaburzenia mowy i słuchu uwarunkowane genetycznie
4. Zaburzenia sprzężone
5. Trening interpersonalny
6. Metody wspomagające diagnozę i terapię neurologopedyczną
7. Metody wspomagające diagnozę i terapię logopedyczną
8. Zaburzenia komunikacji werbalnej w mózgowym porażeniu dziecięcym
9. Postępowanie logopedyczne w dyszartrii
10. Zaburzenia komunikacji werbalnej w niepełnosprawności intelektualnej
11. Zaburzenia mowy dzieci z rozszczepem podniebienia - postępowanie logopedyczne
12. Zaburzenia komunikacji w wieku senioralnym
13. Komunikacja z seniorem
14. Dysfagia – problemy wieku senioralnego
15. Praktyka zawodowa śródroczna logopedyczna/ neurologopedyczna/ gerontologopedyczna (szkoła specjalna/ośrodek szkolno-wychowawczy/ placówki opiekuńcze, rehabilitacyjne)
16. Zaburzenia mowy w demencji
17. Postępowanie neurologopedyczne w zaburzeniach neurodegeneracyjnych
18. Neurologopeda w zespołach wspomagania rozwoju dziecka
19. Praktyka zawodowa śródroczna logopedyczna/ neurologopedyczna w placówce specjalnej/ ośrodku szkolno-wychowawczym
20. Seminarium magisterskie
21. Praktyka zawodowa śródroczna logopedyczna/ neurologopedyczna – postępowanie w afazji
22. Praktyka zawodowa ciągła logopedyczna/ neurologopedyczna w placówkach rehabilitacyjnych prowadzących terapię i rehabilitację małych dzieci

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Procedury lingwistyczne w postępowaniu logopedycznym: gramatyka
Nazwa w języku angielskim:		Linguistic procedures in speech therapy proceedings: grammar
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Logopedia
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		drugiego stopnia
Rok studiów:	drugi	
Semestr:	trzeci	
Liczba punktów ECTS:	1 ECTS	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr hab. Alina Maciejewska, prof. UwS
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr hab. Alina Maciejewska, prof. UwS
Założenia i cele przedmiotu:		Pogłębienie wiedzy na temat gramatyki w postępowaniu logopedycznym.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W_01	Student ma pogłębioną wiedzę na temat sprawności gramatycznej w postępowaniu logopedycznym.	K_W05
W_02	Student zna poszczególne typy derywacji, konstrukcje słowotwórcze, schemat składniowy zdania.	K_W04
W_03	Student zna szyk składników zdania.	K_W08
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U_01	Student umie dokonać analizy struktury tematyczno-rematycznej zdania.	K_U01
U_02	Umie diagnozować czynności poznawcze z wykorzystaniem metod lingwistycznych.	K_U03
U_03	Student umie analizować teksty zaburzeń mowy (ich strukturę, spójność, konstrukcje słowotwórcze).	K_U02
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Buduje świadomość roli wymowy w zachowaniach społecznych. Nabywa przekonania o konieczności kształcenia wymowy, rozwijania sprawności gramatycznych szczególnie w szkole.	K_K05
Forma i typy zajęć:		Wykład – 15 godzin.

Wymagania wstępne i dodatkowe:
Wiedza na temat diagnozowania czynności poznawczych, podstawy wiedzy o języku.
Treści modułu kształcenia:
<p>1. Typy procesu słowotwórczego: derywacja, kompozycja, skracanie form. Derywacja i jej typy: derywacja sufiksalna i prefiksalna, derywacja paradygmatyczna – zmiana kategorii rodzaju, zmiana kategorii liczby, ucięcie, derywacja alternacyjna. Kompozycja: Złożenie jako proces słowotwórczy, typy procesu kontaminacji. Kategorie słowotwórcze. Syntaktyczne, semantyczne i syntaktyczno-semantyczne funkcje formantów: transpozycja, modyfikacja i mutacja. Kategorie pojęciowe wyrażane słowotwórczo w języku polskim. Analiza konstrukcji słowotwórczych na przykładach ilustrujących zaburzenia mowy (szczególnie głuchoty i niedosłuchu).</p> <p>2. Składnik zdania. Zdanie i jego schemat składniowy. Równoważnik zdania. Zdanie złożone. Modalność zdania i tekstu. Pojęcie elipsy składniowej. Przekształcenia tekstu oparte na elipsie. Parafrazowanie zdania i tekstu. Szyk składników zdania. Struktura tematyczno-rematyczna zdania. Wskaźniki syntaktyczne (wskaźniki zespolenia w zdaniu i tekście). Rola przecinka (i innych znaków interpunkcyjnych) w semantyce zdania i tekstu.</p> <p>3. Powtarzanie konstrukcji zdaniowej w tekście. Pytania i odpowiedzi jako zasada struktury tekstu. Składniowa analiza tekstów zaburzeń mowy.</p>
Literatura podstawowa:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dokulil M., Teoria derywacji, Wrocław 1979. 2. Grabias S., Język w zachowaniach społecznych, Lublin 1997. 3. Grzegorzczkowska R., Zarys słowotwórstwa polskiego, Warszawa 1982. 4. Muzyka-Furtak E., Konstrukcje słowotwórcze w świadomości językowej dzieci niesłyszących, Lublin 2010. 5. Maciejewska A., Analogia w języku i w tekście. Teoria „grup proporcjonalnych relacji” w badaniach nad kompetencją językową uczniów i studentów, Siedlce 2015. 6. Boniecka B., Składnia współczesnego języka polskiego, Lublin 1998. 7. Boniecka B., Struktura i funkcje pytań w języku polskim, Lublin 2000. 8. Domagała A., Zachowania językowe w demencji. Struktura wypowiedzi w chorobie Alzheimera, Lublin 2007. 9. Panasiuk J., Język a komunikacja w afazji, Lublin 2019.
Literatura dodatkowa:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Chmura-Klekotowa M., Neologizmy słowotwórcze w mowie dzieci, „Prace Filologiczne” XXI, 1971, s. 99–235. 2. Rakowska A., Rozwój systemu gramatycznego u dzieci głuchych, Kraków 1992. 3. Boniecka B., Lingwistyka tekstu: teoria i praktyka, Lublin 1999. 4. Klemensiewicz Z., Zarys składni polskiej, Warszawa 1961. 5. Buttler D., Innowacje składniowe współczesnej polszczyzny, Warszawa 1976.
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:
Metoda funkcjonalna, strukturalna.
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:
Przewidziane są następujące sposoby weryfikacji efektów uczenia się: systematyczna praca na zajęciach, kolokwium pisemne.
Forma i warunki zaliczenia:
Zajęcia praktyczne, metody problemowe.
Bilans punktów ECTS:
Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w wykładach	15 godzin
Samodzielne przygotowanie się do wykładu	7 godzin
Samodzielne przygotowanie się do zaliczenia	3 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	25 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	1 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:	Teoria i praktyka dyskursu	
Nazwa w języku angielskim:	Theory and practice of discourse	
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:	Logopedia	
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):	obowiązkowy	
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):	drugiego stopnia	
Rok studiów:	drugi	
Semestr:	trzeci	
Liczba punktów ECTS:	1 ECTS	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:	dr hab. Alina Maciejewska, prof. UwS	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:	dr hab. Andrzej Borkowski, prof. UwS	
Założenia i cele przedmiotu:	Pogłębienie wiedzy na temat gramatyki w postępowaniu logopedycznym.	
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W_01	Student ma pogłębioną wiedzę na temat przebiegów interakcyjnych w postępowaniu logopedycznym.	K_W05
W_02	Student zna społeczne uwarunkowania zachowań językowych.	K_W04
W_03	Student rozumie pojęcie interakcji oraz zna czynniki warunkujące zachowania interakcyjne.	K_W08
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U_01	Student umie dokonać analizy przebiegów interakcyjnych, realizacji intencji u osób z różnymi zaburzeniami mowy.	K_U01
U_02	Umie diagnozować czynności poznawcze, interakcyjne z uwzględnieniem niewerbalnych środków przekazu.	K_U03
U_03	Student zna strukturę przebiegów interakcyjnych w zaburzeniach mowy.	K_U02
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Student jest przygotowany do pracy z pacjentami z zaburzeniami mowy i komunikacji we współpracy z innymi specjalistami.	K_K02
Forma i typy zajęć:	Wykład – 15 godzin.	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		

Podstawy wiedzy o języku i przebiegach interakcyjnych.	
Treści modułu kształcenia:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Interakcja jako proces nadawania znaczeń zachowaniom ludzkim i dostosowania własnych zachowań do zachowań uczestników życia społecznego. 2. Warunki skuteczności zachowań interakcyjnych. 3. Przestrzenie interakcyjne. 4. Czynniki warunkujące zachowania interakcyjne człowieka: nadawca i jego możliwości umysłowe i fizyczne; język i niewerbalne środki przekazu; odbiorca – jego możliwości umysłowe i fizyczne oraz status społeczny; sytuacja przekazu; intencje. 5. Struktura podstawowych przebiegów interakcyjnych w życiu społecznym: interakcja dziecko – dorosły; interakcja dziecko – dziecko; interakcja dorosły – dorosły. 6. Struktura podstawowych przebiegów interakcyjnych w zaburzeniach mowy: w głuchocie, w upośledzeniach umysłowych, w autyzmie, w afazji, w jąkaniu, w chorobie Alzheimera, w schizofazji. 7. Programowanie przebiegów interakcyjnych w zaburzeniach mowy. 	
Literatura podstawowa:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Grabias S., Interakcja. Biologiczne i społeczne uwarunkowania zachowań językowych, [w]: Język w biegu życia, red. M. Kielar Turska, S. Milewski, Harmonia, Gdańsk 2019. 2. Grabias S., Język w zachowaniach społecznych, Wyd. UMCS, Lublin 2019. 	
Literatura dodatkowa:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Domagała A., Zachowania językowe w demencji, Lublin 2007. 2. Niestorowicz E., Świat w umyśle i rzeźbie osób głuchoniewidomych, Lublin 2007. 3. Panasiuk J., Afazja a interakcja. Tekst – metatekst – kontekst, Lublin 2012. 	
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:	
Wykład, dyskusja, nagrania audiowizualne.	
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiąganym przez studenta:	
Przewidziane są następujące sposoby weryfikacji efektów uczenia się: systematyczna praca na zajęciach, egzamin końcowy.	
Forma i warunki zaliczenia:	
Egzamin w sesji.	
Bilans punktów ECTS:	
Studia stacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w wykładach	15 godzin
Samodzielne przygotowanie się do wykładu	7 godzin
Samodzielne przygotowanie się do egzaminu	3 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	25 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	1 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:	Zaburzenia mowy i słuchu uwarunkowane genetycznie	
Nazwa w języku angielskim:	Genetically determined speech and hearing disorders	
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:	Logopedia	
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):	fakultatywny	
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):	drugiego stopnia	
Rok studiów:	drugi	
Semestr:	trzeci	
Liczba punktów ECTS:	1 ECTS	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:	dr Marta Krakowiak	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:	dr Marta Krakowiak	
Założenia i cele przedmiotu:	Zaznajomienie z podstawowymi pojęciami: nić DNA, gen, allel, chromosom, genom, fenotyp, fenotyp, dziedziczenie autosomalne dominujące i recesywne, mutacja, wada genetyczna i wpływem zmian genetycznych na rozwój dziecka i powstawanie zaburzeń.	
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W_01	Słuchacz ma wiedzę z zakresu genetyki.	K_W01
W_02	Wie, jakie są ograniczenia rozwoju dziecka w wyniku zmian genetycznych.	K_W02
W_03	Ma wiedzę na temat uszkodzeń genetycznych i ich wpływu na rozwój mowy dziecka.	K_W02
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U_01	Potrafi ocenić zmiany rozwojowe uwarunkowane zmianami genetycznymi.	K_U01
U_02	Potrafi współpracować z zespołami specjalistycznymi.	K_U07
U_03	Wykorzystuje elementy diagnoz medycznych w programowaniu postępowania neurologopedycznego.	K_U09
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Ma świadomość swojej wiedzy i umiejętności w zakresie postępowania diagnostycznego w zaburzeniach mowy uwarunkowanych genetycznie.	K_K05

K_02	Jest świadomy swych umiejętności i konieczności ustawicznego kształcenia.	K_K05
Forma i typy zajęć:	Wykład – 15 godzin.	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Znajomość budowy i funkcjonowania OUN.		
Treści modułu kształcenia:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Etapy i uwarunkowania prawidłowego rozwoju ośrodkowego układu nerwowego. 2. Podstawy teorii gramatyki uniwersalnej Chomskyego – genetyczne zaprogramowanie na język i mowę. 3. Jakie objawy mogą sugerować chorobę genetyczną u dziecka? 4. Niedosluchy uwarunkowane genetycznie i wpływ zaburzeń słuchu na mowę. 5. Mutacje w malformacjach naczyniowych. 6. Prosty opóźniony rozwój mowy. 7. Upośledzenie umysłowe i dysglosja. 8. Zaburzenia rozwoju ze spektrum autyzmu. 9. Fakomatozy. 10. Rozszczepy podniebienia. 11. Wybrane zespoły: zespół Downa, Angelmana, stwardnienie guzowate, zespół kruchego chromosomu X, zespół Retta, Landaua-Kleffnera. 		
Literatura podstawowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Neuropediatria. M. Kaciński, PZWL, Warszawa 2007. 2. Dziecko z zespołem wad wrodzonych. L. Korniszewski. PZWL, Warszawa 1994. 3. Autyzm i zespół Aspergera. J. Komender, G. Jagielska, A. Bryńska. PZWL, Warszawa 2012. 4. Medycyna w logopedii. J. Błeszyński. Harmonia Universalis, Gdańsk 2012. 5. Audiologia kliniczna – Zarys. A. Pruszewicz i A. Obrębowski. Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Medycznego im.K.Marcinkowskiego w Poznaniu, Poznań 2010. 6. Diagnostyka i opieka audiologiczna w genetycznie uwarunkowanych rzadkich zespołach wad wrodzonych – na przykładzie materiału z Katedry i Kliniki Foniatrii i Audiologii Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu. B. Maciejewska, A. Pilarska, Z. Maciejewska-Szaniec, M. Kałos, H. Czerniejewska-Wolska, A. Reetz-Kolasińska, B.Wiskirska-Woźnica. Standardy Medyczne/ „Pediatria” 2015, T. 12, s. 112-116. 		
Literatura dodatkowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Gdy dziecko nie mówi – uwagi kliniczne o opóźnionym rozwoju mowy. B. Maciejewska, B. Wiskirska-Woźnica, Z. Maciejewska-Szaniec, P. Piotrowski, D. Kuśnierkiewicz, A. Żebryk-Stopa, K. Studzińska. Standardy Med. Pediat. 2013, t. 10, nr 5, s. 624-633. 		
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:		
Wykład tradycyjny i multimedialny, analiza dokumentacji.		
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:		
Analiza studium przypadku.		
Forma i warunki zaliczenia:		
Zaliczenie na ocenę – kolokwium pisemne na koniec semestru.		
Bilans punktów ECTS:		
Studia stacjonarne		
Aktywność	Obciążenie studenta	

Udział w ćwiczeniach	15 godzin
Samodzielne przygotowanie się do zajęć	3 godzin
Przygotowanie się do kolokwium i udział w nim	7 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	25 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	1 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:	Zaburzenia sprzężone	
Nazwa w języku angielskim:	Coupled disorders	
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:	Logopedia	
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):	fakultatywny	
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):	drugiego stopnia	
Rok studiów:	drugi	
Semestr:	trzeci	
Liczba punktów ECTS:	1 ECTS	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:	dr Marta Krakowiak	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:	dr Marta Krakowiak	
Założenia i cele przedmiotu:	<p>Celem jest zaznajomienie studenta z metodami pracy edukacyjnej, wychowawczej i terapeutycznej, wykorzystywanymi w pracy z osobami ze sprzężonymi niepełnosprawnościami. Charakterystyka procesu rehabilitacji osób ze sprzężoną niepełnosprawnością (wieloprofilowość, kompleksowość, interdyscyplinarność).</p>	
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W_01	Charakteryzuje podstawowe grupy zaburzeń sprzężonych występujących u pacjentów niepełnosprawnych.	K_W02
W_02	Omawia techniki i metody wspomagające rehabilitację pacjentów z niepełnosprawnością sprzężoną.	K_W05
W_03	Wskazuje metody i techniki wspomagające rehabilitację pacjenta z niepełnosprawnością sprzężoną.	K_W05
W_04	Student zna istotę wieloprofilowych oddziaływań terapeutycznych.	K_W09
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U_01	Student potrafi dokonać analizy diagnostycznej wybranych funkcji w procesie uczenia się.	K_U06
U_02	Student potrafi omówić model pracy z uczniem niepełnosprawnym.	K_U02
U_03	Student potrafi scharakteryzować podstawowe grupy zaburzeń sprzężonych występujących u pacjentów niepełnosprawnych.	K_U04
U_04	Student potrafi zaprojektować program terapeutyczny dla osoby ze sprzężoną niepełnosprawnością w wybranej kategorii wiekowej.	K_U03

Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K01	Student okazuje zrozumienie dla problemów pacjentów.	K_K01
K02	Student w sytuacjach pracy z osobą z niepełnosprawnością sprzężoną potrafi wykazać się profesjonalizmem, stosując zasady etyki zawodowej związanej z pracą pedagoga specjalnego.	K_K03
Forma i typy zajęć:		Wykład – 15 godzin.
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Brak.		
Treści modułu kształcenia:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wieloraka a sprzężona niepełnosprawność – analiza pojęć. 2. Charakterystyka podstawowych grup zaburzeń sprzężonych występujących u pacjentów niepełnosprawnych. 3. Omówienie wybranych technik i metod wspomagających rehabilitację pacjentów z niepełnosprawnością sprzężoną. 4. Istota wieloprofilowych oddziaływań terapeutycznych – diagnozowanie a programowanie działań rehabilitacyjnych. 5. Ocena funkcji percepcyjno-motorycznych. 6. Ocena funkcji poznawczych i samoobsługowych. 7. Strategie udzielania pomocy terapeutycznej. 8. Treningi ułożenia, karmienia oraz trening izometryczny – wybrane elementy metod: NDT Bobath, Castillo-Morales, Knill. 9. Rola stymulacji wielozmysłowej: percepcja wzrokowa, dotykowa, słuchowa, smakowa, węchowa. 10. Model pracy z dzieckiem niepełnosprawnym umysłowo niedostosowanym społecznie. 11. Model pracy z uczniem niepełnosprawnym umysłowo uszkodzonym słuchem. 12. Model pracy niepełnosprawnym umysłowo niewidomym. 13. Model pracy z uczniem z niepełnosprawnością ruchową, w tym afazją. 14. Model pracy z uczniem z autyzmem i niepełnosprawnością umysłową. 15. Projekt programu terapeutycznego dla osoby ze sprzężoną niepełnosprawnością w wybranej kategorii wiekowej. 		
Literatura podstawowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Buchnat M., Pawelczak K. (red.) (2014). Nieznane? Poznane. Zaburzenia rozwojowe u dzieci z rzadkimi zespołami genetycznymi i wadami wrodzonymi. Poznań: Wyd. Naukowe UAM. 2. Cytowska B., Winczura B., Stawarski A. (2008). Dzieci chore, niepełnosprawne i z utrudnieniami w rozwoju. Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”. 3. Brzezińska I., Kaczan R., Smoczyńska K. (red.). Sytuacja i możliwości pomocy dla osób z rzadkimi i sprzężonymi ograniczeniami sprawności. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar. 4. Doman G., Doman J. (2013). Subtelna Rewolucja. Wykorzystaj potencjał swojego malucha od pierwszego dnia życia. Wyd. Septem. 5. Goddard S. (2008). Odruchy, uczenie i zachowanie. Klucz do Umysłu dziecka. 6. McCandless J. (2007). Dzieci z głodującymi mózgami. Przewodnik terapii medycznych dla chorób spektrum autyzmu. Warszawa: wyd. Fraszka edukacyjna. 7. Piotrowicz T. (red.) (2014). Interdyscyplinarne uwarunkowania rozwoju małego dziecka. Warszawa, Wyd. APS. 8. Odowska-Szlachcic B., Mierzejewska B. (2013). Wzrok i słuch –zmysły wiodące w uczeniu się w aspekcie integracji sensorycznej. Gdańsk: Wyd. Harmonia. 		
Literatura dodatkowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Cytowska B., Winczura B., Stawarski A. (2008). Dzieci chore, niepełnosprawne i z utrudnieniami w rozwoju. Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”. 2. Brzezińska I., Kaczan R., Smoczyńska K. (red.), Sytuacja i możliwości pomocy dla osób z rzadkimi i 		

sprężonymi ograniczeniami sprawności. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Prezentacje multimedialne, filmy dydaktyczne, zdjęcia i postery, referaty, analiza studium przypadku.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Wszystkie efekty weryfikowane będą podczas kolokwium zaliczeniowego na koniec semestru.

Forma i warunki zaliczenia:

Zaliczenie na ocenę. Kolokwium pisemne.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w zajęciach	15 godzin
Samodzielne przygotowanie się do zajęć	3 godzin
Przygotowanie się do kolokwium i udział w nim	7 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	25 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	1 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:	Trening interpersonalny	
Nazwa w języku angielskim:	Interpersonal training	
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:	Logopedia	
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):	obowiązkowy	
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):	drugiego stopnia	
Rok studiów:	drugi	
Semestr:	trzeci	
Liczba punktów ECTS:	2 ECTS	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:	dr Elżbieta Zaniewicz	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:	dr Elżbieta Zaniewicz	
Założenia i cele przedmiotu:	<p>Nabywanie przez studenta wiedzy na temat warunków efektywnej komunikacji interpersonalnej. Kształtowanie pozytywnej oraz otwartej postawy do samorozwoju i samodoskonalenia się. Rozwijanie umiejętności budowania relacji z innymi ludźmi. Budowanie zaufania pomiędzy uczestnikami.</p>	
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
S_W12	Student zna podstawowe procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego oraz ich prawidłowości i zakłócenia.	B1.W3; B2.W4; C.W7; D1/E1.W4; D1/E1.W13
S_W03	Student zna rolę nauczyciela lub wychowawcy w modelowaniu postaw i zachowań uczniów w szkole podstawowej.	B2.W2; B2.W4; D1/E1/W14
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
	Student potrafi skutecznie i świadomie komunikować się; porozumieć się w sytuacji konfliktowej; rozpoznawać bariery i trudności uczniów w procesie uczenia się, komunikowania się oraz w funkcjonowaniu społecznym, w tym uwarunkowane czynnikami środowiskowymi.	B.1.U3; B.1.U4; B.1.U5
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K01	Student jest gotowy do ciągłego doskonalenia swojej wiedzy merytorycznej.	B.1.K1
Forma i typy zajęć:	Ćwiczenia – 45 godzin.	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		

Brak.	
Treści modułu kształcenia:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawy teoretyczne treningu interpersonalnego. 2. Procesy międzyosobowe. 3. Kompetencje w porozumiewaniu się. 4. Komunikacja werbalna i niewerbalna. 5. Proces grupowy. 6. Aktywne słuchanie. 7. Przyjmowanie i udzielanie informacji zwrotnych. 	
Literatura podstawowa:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Adler R.B., Rosenfeld L.B., Proctor R.F., 2014, Relacje interpersonalne. Proces porozumiewania się, Poznań: Rebis. 2. Colman A. M., 2009, Słownik Psychologii, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. 3. Jedliński K., 2008, Trening interpersonalny, Warszawa: Wydawnictwo W.A.B. 4. Mellibruda J., 1986, Ja – Ty – My. Psychologiczne możliwości ulepszania kontaktów międzyludzkich, Warszawa: Nasza Księgarnia. 	
Literatura dodatkowa:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Egan G., 2001, Twarzą w twarz: Uczestnictwo w grupowym treningu psychologicznym i rozwój interpersonalny, Poznań: Zysk i S-ka. 2. Johnson S., 1998, Umiejętności interpersonalne samorealizacja, Warszawa: J. Santorski & Spółka. 3. Rogers J., 2015, Coaching, Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. 4. Zaborowski Z., 1997, Trening interpersonalny. Podstawy teoretyczne – procesy – techniki, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe „Scholar”. 	
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:	
Zajęcia interaktywne z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych, ćwiczenia warsztatowe, rozmowy panelowe.	
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:	
Zaliczenie przedmiotu na podstawie kolokwium ustnego.	
Forma i warunki zaliczenia:	
Zaliczenie z oceną na podstawie kolokwium ustnego: <ul style="list-style-type: none"> • 0 – 50%: niedostateczny, • 51 – 60%: dostateczny, • 61 – 70%: dostateczny plus, • 71 – 80%: dobry, • 81 – 90%: dobry plus, • 91 – 100%: bardzo dobry. 	
Bilans punktów ECTS:	
Studia stacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w ćwiczeniach	45 godzin
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	5 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50 godzin

Punkty ECTS za przedmiot	2 ECTS
--------------------------	--------

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Metody wspomagające diagnozę i terapię neurologopedyczną
Nazwa w języku angielskim:		Methods supporting the diagnosis and speech therapy/ neurological therapy
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Logopedia
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		drugiego stopnia
Rok studiów:	drugi	
Semestr:	trzeci	
Liczba punktów ECTS:	1 ECTS	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Sofia Kamińska
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Ewa Dzięcioł
Założenia i cele przedmiotu:		Przyswojenie przez studenta wiedzy z zakresu etiologii i diagnostyki zaburzeń głosu i mowy oraz zasad postępowania logopedycznego w określonych przypadkach (dysglosja, dyslalia, afazja, dyzartria, jąkanie, autyzm, zespoły otępienne); systemu językowego oraz przebiegu rozwoju mowy dziecka; problematyki zaburzeń rozwoju mowy oraz opóźnień rozwoju mowy; klasyfikacji zaburzeń mowy; diagnostyki oraz zasad postępowania terapeutycznego u osób ze schorzeniami neurologicznymi, psychicznymi i z uszkodzonym narządem słuchu; wykorzystania metod badania artykulacji, słuchu mownego i sprawności narządów artykulacyjnych; specyfiki trudności w czytaniu i pisaniu u osób z wadami wymowy. Zdobywanie przez słuchaczy podstawowych wiadomości na temat metodologii postępowania logopedycznego, roli logopedy w społeczeństwie, o instytucjach prowadzących szkolenia i kursy dla logopedów, znajomość podstawowych wydawnictw logopedycznych. Zaznajomienie z metodami wspierającymi proces terapii logopedycznej.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W_01	Student zna podstawy metodologiczne postępowania logopedycznego, zna podstawowe metody i narzędzia do badań przesiewowych i diagnostyki neurologopedycznej.	K_W01
W_02	Student zna wydawnictwa logopedyczne, zna instytucje prowadzące szkolenia i kursy dla neurologopedów.	K_W09

W_03	Ma pogłębioną wiedzę na temat diagnozy i terapii zaburzeń mowy u pacjentów neurologicznych z zastosowaniem elementów metody integracji sensorycznej.	K_W04
W_04	Zna dodatkowe formy oddziaływania wspomagające terapię neurologopedyczną.	K_W04
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U_01	Student wypełnia kwestionariusze logopedyczne, karty pacjenta, pisze konspekty zajęć terapeutycznych; formułuje problem badawczy i wstępnie programuje dalsze postępowanie.	K_U01
U_02	Analizuje i interpretuje postępowanie terapeutyczne z zastosowaniem metody integracji sensorycznej w przypadku pacjentów neurologicznych.	K_U03
U_03	Opracowuje terapię neurologopedyczną z wykorzystaniem elementów metody integracji sensorycznej.	K_U05
U_04	Opracowuje terapię neurologopedyczną z wykorzystaniem elementów metod słuchowych.	K_U05
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Student zna prawne i etyczne ograniczenia zawodu logopedy, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju zawodowego.	K_K05
K_02	Rozumie problematykę etyczną związaną z odpowiedzialnością za trafność postępowania terapeutycznego i ma wysoką samoświadomość odpowiedzialności za swoje działania.	K_K03
Forma i typy zajęć:	Ćwiczenia – 15 godzin.	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Wiedza z zakresu teorii zaburzeń mowy oraz standardów postępowania logopedycznego.		
Treści modułu kształcenia:		
<ol style="list-style-type: none"> Warsztat logopedy – różne rozumienie terminu „warsztat”; cechy dobrego logopedy; kto jest pacjentem logopedy, współpracownicy logopedy. Źródła wiedzy logopedycznej/ neurologopedycznej – wydawnictwa tradycyjne i on-line, czasopisma logopedyczne, instytucje zrzeszające logopedów, możliwości doksztalcania, kursy i szkolenia. Miejsce pracy logopedy – wygląd i wyposażenie gabinetu, niezbędne pomoce. Metody stosowane w terapii logopedycznej/ neurologopedycznej. Zasady programowania terapii logopedycznej/ neurologopedycznej – pisanie konspektów. \ Pomoce logopedyczne: diagnostyczne i terapeutyczne: kwestionariusze do badań, pomoce do ćwiczeń oddechowych, artykulacyjnych, ćwiczeń motoryki i prakcji. Diagnozowanie: w tym badanie sprawności interakcyjnych takich jak motoryka, wymowa, język, struktury pojęciowe, realizacja dialogu, realizacja wypowiedzi narracyjnych; analizę wyników badań specjalistycznych, prowadzenie wywiadu logopedycznego, badanie budowy i sprawności narządu artykulacyjnego. Programowanie terapii: zasady budowania programu terapii, cele postępowania logopedycznego, strategie i metody postępowania, organizacja postępowania. Postępowanie terapeutyczne: organizacja etapów terapii i ich ocena, dobór środków i pomocy; prowadzenie dokumentacji, weryfikacja hipotez diagnostycznych, modyfikacja programu. Metody wspomagające terapię logopedyczną/neurologopedyczną: <ul style="list-style-type: none"> Metoda integracji sensorycznej w praktyce neurologopedycznej; Zaburzenia przetwarzania sensorycznego i słuchowego: metoda Warnkego, Johansena, Tomatisa; 		

- Terapia Bilateralna;
- Terapia Ręki;
- Sensomotoryka;
- Sensoplastyka;
- Integracja Odruchów ustno-twarzowych,
- Terapia ustno–twarzowa Castillo Moralesa.

Literatura podstawowa:

1. Bogdanowska Z., Multimedialne programy edukacyjne wspomagające diagnozę i terapię logopedyczną. W: Wspomaganie rozwoju i edukacji dziecka z zaburzeniami mowy. Wybrane zagadnienia. Red. L. Hurlo, M. Zaorska, Olsztyn 2005.
2. Demel G., Minimum logopedyczne nauczyciela przedszkola, Warszawa 1978.
3. Demelowa G., Elementy logopedii, Warszawa 1979.
4. Gruba J., Technologia informacyjna w logopedii, Komlogo, Gliwice 2009.
5. Logopedia. Pytania i odpowiedzi. Podręcznik akademicki, red. T. Gałkowski i G. Jastrzębowska, Opole 2001.
6. Logopedia. Standardy postępowania logopedycznego, red. S. Grabias, T. Woźniak, J. Panasiuk, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2015.
7. Michalak-Widera I., Miłe uszom dźwięki. Unikat-2, Katowice 2003.

Literatura dodatkowa:

1. Minczakiewicz E., Logopedia. Wybrane zagadnienia z materiałami do ćwiczeń, Kraków 1987, Wydawnictwo Naukowe WSP.
2. Skorek E.M., Oblicza wad wymowy, Warszawa 2001.
3. Sołtys-Chmielowicz A., Zaburzenia artykulacji. Teoria i praktyka, Kraków 2008.
4. Surowaniec J., Logopedyczny słownik terminologii diagnostycznej, Kraków 1999.
5. Styczek I., Logopedia, Warszawa 1980.
6. Tarkowski Z., Jurkiewicz C., Rozwijanie mowy dziecka. Program terapeutyczno-stymulacyjny. Wydawnictwo Fundacji Orator Lublin 1999.
7. Walencik-Topiłko A., Wykorzystanie programów komputerowych w profilaktyce, diagnostyce i terapii logopedycznej, [w:] Podstawy neurologopedii. Podręcznik akademicki, red. T. Gałkowski, E. Szelağ, G. Jastrzębowska.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Prezentacja multimedialna, pogadanka, ćwiczenia w grupach, metody poglądowe, ćwiczenia z programami multimedialnymi, analiza nagrań.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Udział w dyskusji na zajęciach. Zaliczenie ustne (kolokwium) wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.

Forma i warunki zaliczenia:

Obecność na zajęciach i aktywny w nich udział; napisanie konspektu zajęć terapeutycznych.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność

Obciążenie studenta

Udział w zajęciach

15 godzin

Samodzielne przygotowanie się do zajęć

3 godzin

Przygotowanie się do kolokwium i udział w nim

7 godzin

Sumaryczne obciążenie pracą studenta	25 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	1 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Metody wspomagające diagnozę i terapię logopedyczną
Nazwa w języku angielskim:		Methods supporting the diagnosis and speech therapy/ neurological therapy
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Logopedia
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		drugiego stopnia
Rok studiów:	drugi	
Semestr:	trzeci	
Liczba punktów ECTS:	1 ECTS	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Sofia Kamińska
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Ewa Dzieciot
Założenia i cele przedmiotu:		Przyswojenie przez studenta wiedzy z zakresu etiologii i diagnostyki zaburzeń głosu i mowy oraz zasad postępowania logopedycznego w określonych przypadkach (dysglosja, dyslalia, afazja, dyzartria, jąkanie, autyzm, zespoły otępienne); systemu językowego oraz przebiegu rozwoju mowy dziecka; problematyki zaburzeń rozwoju mowy oraz opóźnień rozwoju mowy; klasyfikacji zaburzeń mowy; diagnostyki oraz zasad postępowania terapeutycznego u osób ze schorzeniami neurologicznymi, psychicznymi i z uszkodzonym narządem słuchu; wykorzystania metod badania artykulacji, słuchu mownego i sprawności narządów artykulacyjnych; specyfiki trudności w czytaniu i pisaniu u osób z wadami wymowy. Zdobywanie przez słuchaczy podstawowych wiadomości na temat metodologii postępowania logopedycznego, roli logopedy w społeczeństwie, o instytucjach prowadzących szkolenia i kursy dla logopedów, znajomość podstawowych wydawnictw logopedycznych. Zaznajomienie z metodami wspierającymi proces terapii logopedycznej.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W_01	Student zna podstawy metodologiczne postępowania logopedycznego, zna podstawowe metody i narzędzia do badań przesiewowych i diagnostyki logopedycznej.	K_W01
W_02	Student zna wydawnictwa logopedyczne, zna instytucje prowadzące szkolenia i kursy dla logopedów.	K_W09

W_03	Ma pogłębioną wiedzę na temat diagnozy i terapii zaburzeń mowy u pacjentów neurologicznych z zastosowaniem elementów metody integracji sensorycznej.	K_W04
W_04	Zna dodatkowe formy oddziaływania wspomagające terapię logopedyczną.	K_W04
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U_01	Student wypełnia kwestionariusze logopedyczne, karty pacjenta, pisze konspekty zajęć terapeutycznych; formułuje problem badawczy i wstępnie programuje dalsze postępowanie.	K_U01
U_02	Analizuje i interpretuje postępowanie terapeutyczne z zastosowaniem metody integracji sensorycznej.	K_U03
U_03	Opracowuje terapię logopedyczną z wykorzystaniem elementów metody integracji sensorycznej.	K_U05
U_04	Opracowuje terapię logopedyczną z wykorzystaniem elementów metod słuchowych.	K_U05
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Student zna prawne i etyczne ograniczenia zawodu logopedy, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju zawodowego.	K_K05
K_02	Rozumie problematykę etyczną związaną z odpowiedzialnością za trafność postępowania terapeutycznego i ma wysoką samoświadomość odpowiedzialności za swoje działania.	K_K03

Forma i typy zajęć:

Ćwiczenia – 15 godzin.

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Wiedza z zakresu teorii zaburzeń mowy oraz standardów postępowania logopedycznego w różnych zaburzeniach mowy.

Treści modułu kształcenia:

1. Warsztat logopedy – różne rozumienie terminu „warsztat”; cechy dobrego logopedy; kto jest pacjentem logopedy, współpracownicy logopedy.
2. Źródła wiedzy logopedycznej – wydawnictwa tradycyjne i on-line, czasopisma logopedyczne, instytucje zrzeszające logopedów, możliwości doksztalcenia, kursy i szkolenia.
3. Miejsce pracy logopedy – wygląd i wyposażenie gabinetu, niezbędne pomoce.
4. Metody stosowane w terapii logopedycznej/ neurologopedycznej.
5. Zasady programowania terapii logopedycznej/neurologopedycznej – pisanie konspektów.
6. Pomoce logopedyczne: diagnostyczne i terapeutyczne: kwestionariusze do badań, pomoce do ćwiczeń oddechowych, artykulacyjnych, ćwiczeń motoryki i praktyki.
7. Diagnozowanie: w tym badanie sprawności interakcyjnych takich jak motoryka, wymowa, sprawność językowa, struktury pojęciowe, realizacja dialogu, realizacja wypowiedzi narracyjnych; analizę wyników badań specjalistycznych, prowadzenie wywiadu logopedycznego/ neurologopedycznego, badanie budowy i sprawności narządu artykulacyjnego.
8. Programowanie terapii: zasady budowania programu terapii, cele postępowania logopedycznego/ neurologopedycznego, strategie i metody postępowania, organizacja postępowania.
9. Postępowanie terapeutyczne: organizacja etapów terapii i ich ocena, dobór środków i pomocy, prowadzenie dokumentacji, weryfikacja hipotez diagnostycznych, modyfikacja programu.
10. Metody wspomagające terapię logopedyczną:
 - Metoda integracji sensorycznej w praktyce neurologopedycznej;

- Zaburzenia przetwarzania sensorycznego i słuchowego: metoda Warnkego, Johansena, Tomatisa;
- Integracja odruchów ustno-twarzowych, Terapia ustno–twarzowa Castillo Moralesa.

Literatura podstawowa:

1. Bogdanowska Z., Multimedialne programy edukacyjne wspomagające diagnozę i terapię logopedyczną. W: Wspomaganie rozwoju i edukacji dziecka z zaburzeniami mowy. Wybrane zagadnienia. Red. L. Hurlo, M. Zaorska, Olsztyn 2005.
2. Demel G., Minimum logopedyczne nauczyciela przedszkola, Warszawa 1978.
3. Demelowa G., Elementy logopedii, Warszawa 1979.
4. Gruba J., Technologia informacyjna w logopedii, Komlogo, Gliwice 2009.
5. Logopedia. Pytania i odpowiedzi. Podręcznik akademicki, red. T. Gałkowski i G. Jastrzębowska, Opole 2001.
6. Logopedia. Standardy postępowania logopedycznego, red. S. Grabias, T. Woźniak, J. Panasiuk, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2015.
7. Michalak-Widera I., Miłe uszom dźwięki. Unikat-2, Katowice 2003.

Literatura dodatkowa:

1. Minczakiewicz E., Logopedia. Wybrane zagadnienia z materiałami do ćwiczeń, Kraków 1987, Wydawnictwo Naukowe WSP.
2. Skorek E.M., Oblicza wad wymowy, Warszawa 2001.
3. Sołtys-Chmielowicz A., Zaburzenia artykulacji. Teoria i praktyka, Kraków 2008.
4. Surowaniec J., Logopedyczny słownik terminologii diagnostycznej, Kraków 1999.
5. Styczek I., Logopedia, Warszawa 1980.
6. Tarkowski Z., Jurkiewicz C., Rozwijanie mowy dziecka. Program terapeutyczno-stymulacyjny. Wydawnictwo Fundacji Orator Lublin 1999.
7. Walencik-Topiłko A., Wykorzystanie programów komputerowych w profilaktyce, diagnostyce i terapii logopedycznej, [w:] Podstawy neurologopedii. Podręcznik akademicki, red. T. Gałkowski, E. Szelağ, G. Jastrzębowska.
8. Kurkowski Z., Audiogenne uwarunkowania zaburzeń komunikacji językowej, Lublin 2013.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Prezentacja multimedialna, pogadanka, ćwiczenia w grupach, metody poglądowe, ćwiczenia z programami multimedialnymi, analiza nagrań.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Udział w dyskusji na zajęciach. Zaliczenie ustne (kolokwium) wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.

Forma i warunki zaliczenia:

Obecność na zajęciach i aktywny w nich udział; napisanie konspektu zajęć terapeutycznych.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w zajęciach	15 godzin
Samodzielne przygotowanie się do zajęć	7 godzin
Przygotowanie się do kolokwium i udział w nim	3 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	25 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	1 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Zaburzenia komunikacji werbalnej w mózgowym porażeniu dziecięcym
Nazwa w języku angielskim:		Verbal communication disorders in cerebral palsy
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Logopedia
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		drugiego stopnia
Rok studiów:	drugi	
Semestr:	trzeci	
Liczba punktów ECTS:	2 ECTS	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Sofia Kamińska
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Kamila Bigos
Założenia i cele przedmiotu:		Zapoznanie studentów ze specyfiką pracy z dzieckiem z mózgowym porażeniem dziecięcym, konieczność udzielenia wielospecjalistycznego wsparcia uczniowi z MPD oraz niezbędność pracy logopedy w wielospecjalistycznym zespole.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W_01	Zna uwarunkowania specyficznych potrzeb i możliwości dzieci z MPD.	K_W08
W_02	Zna uwarunkowania specyficznych celów edukacji i terapii dzieci z MPD.	K_W03
W_03	Zna zasady, metody i formy edukacji i terapii dzieci z MPD.	K_W05
W_04	Zna specyficzne środki możliwe do wykorzystania w edukacji i terapii dzieci z MPD.	K_W04
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U_01	Potrafi określić obszary funkcjonalnych skutków MPD.	K_U01
U_02	Potrafi dostosować proces edukacji i terapii do indywidualnych potrzeb dzieci z MPD.	K_U01
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Jest świadomy zasad etycznych w diagnozie i planowaniu działań edukacyjno-terapeutycznych.	K_K03
K_02	Jest przygotowany do pracy w zespole specjalistów pracujących z dzieckiem z MPD.	K_K02

Forma i typy zajęć:	Ćwiczenia – 15 godzin.
Wymagania wstępne i dodatkowe:	
Znajomość anatomii i fizjologii CUN.	
Treści modułu kształcenia:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Definicja mózgowego porażenia dziecięcego: terminologia, etiologia, postacie i stopnie zaburzenia, klasyfikacja wg ICD 10. Trudności towarzyszące uczniowi z MPD, zarówno o charakterze edukacyjnym, jak i wychowawczym. 2. Postać porażenia a poziom funkcjonowania dziecka. Diagnoza funkcjonalna obejmująca opis różnych sfer funkcjonowania dzieci z mózgowym porażeniem dziecięcym. 3. Specyfika pracy z uczniem z MPD, konieczność udzielenia wielospecjalistycznego wsparcia uczniowi z MPD oraz niezbędność pracy w wielospecjalistycznym zespole. 4. Metody terapeutyczne stosowane w pracy z dzieckiem z MPD. 5. Zapewnienie uczniowi odpowiednich warunków pracy (dostosowanie miejsca pracy, podręcznika, kart pracy, pomocy o charakterze rehabilitacyjnym etc.). 6. Planowanie pracy w czasie zajęć lekcyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem metod i form pracy stosowanych w pracy z uczniem z MPD. 7. Problematyka zaburzeń lub braku mowy werbalnej u dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem osób z mózgowym porażeniem dziecięcym, określenie grupy użytkowników wspomagających i alternatywnych metod komunikacji (AAC). 8. Prezentacja wybranych metod AAC stosowanych w pracy z uczniem z MPD, zapoznanie z wybranymi narzędziami wspierającymi komunikację oraz wdrożenie do sposobów ich wykorzystania. 9. Prowadzenie diagnozy kompetencji komunikacyjnych, specyfika pracy z uczniem niemówiącym. 10. Scenariusze/ konspekty zajęć uwzględniające specjalne potrzeby edukacyjne i dostosowania konieczne w pracy z uczniem z MPD. 11. Wybrane metody rehabilitacji ruchowej, pedagogicznej, psychologicznej, m.in. NDT Bobath, Metoda Wojty, Peto. 12. Pielęgnacja i codzienna opieka nad dzieckiem z MPD – zasady postępowania (przenoszenie, ubieranie, karmienie, trening czystości). 13. Zasady efektywnego wykorzystania materiałów dydaktycznych, środków rehabilitacyjnych i zaopatrzenia ortopedycznego we wspomaganie rozwoju dziecka z MPD. 	
Literatura podstawowa:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Blajerska, D., (2011), Problemy rodziny dziecka z mózgowym porażeniem dziecięcym [w:] Seń, M., Dębska, G. Problemy zdrowotne wśród dzieci i młodzieży, Kraków: Oficyna Wydawnicza AFM. 2. Levitt, S.(2000), Rehabilitacja w porażeniu mózgowym, Warszawa: PZWL. 3. Topór E., Kułak, W. (2010), Jakość życia dzieci z mózgowym porażeniem dziecięcym [w:] Neurologia Dziecięca, vol.19, nr 37. 4. Zabłocki, K.J. (1998), Mózgowe porażenie dziecięce w teorii i terapii, Warszawa: Żak. 5. Dąbrowska-Zimakowska, A. (2015), Poczucie koherencji i radzenie sobie ze stresem młodych dorosłych z mózgowym porażeniem dziecięcym, Postępy rehabilitacji, nr 1. 6. Król, M.(2010), Mózgowe porażenie dziecięce, Gdańsk: Harmonia. 	
Literatura dodatkowa:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. ABC rehabilitacji dzieci, red. M. Borkowska, J. Bogucka, Mózgowe porażenie dziecięce, cz. 2. Warszawa 1989. 2. Barłóg K., Efekty procesu integracji dzieci pełnosprawnych oraz z mózgowym porażeniem dziecięcym w młodszym wieku szkolnym. Rzeszów 2001. 3. Dziecko, które nie mówi, nie siedzi, nie chodzi – w rodzinie: wykłady dla rodziców, cz. 2, Małgorzata Kościelska [in.]. Wyd. „Zaułek”, Warszawa 1998. 4. Bleszyński J. (red.), Alternatywne i wspomagające metody komunikacji. Impuls, Kraków 2006. 5. Smyczek A., Bolon B., Bobińska-Domżał A., Guzik J., Twoje znaki, moje słowa i zabawa już gotowa! Program edukacyjny dla rodzin dzieci niemówiących, używających komunikacji wspomagającej (AAC), Stowarzyszenie „Mówić bez Słów”, Kraków 2006. 6. Martinsen H. M., Tetzchner von S., Wprowadzenie do wspomagających i alternatywnych metod porozumiewania się, Stowarzyszenie „Mówić bez Słów”, Warszawa 2002. 	

7. Piszczek M. (red.), Metody komunikacji alternatywnej w pracy z osobami niepełnosprawnymi., CMPPP MEN, Warszawa 1997.
8. Warrick A., Porozumiewanie się bez słów. Stowarzyszenie „Mówić bez Słów”, Warszawa 1999.
9. Cichocka-Segiet K., „Dziecko niemówiące na ścieżce edukacyjnej – diagnoza kompetencji komunikacyjnych” i „Diagnoza kompetencji szkolnych oraz indywidualne programy nauczania w pracy z uczniem nieposługującym się mową werbalną” [w:] red. Konieczna A., Diagnozowanie potrzeb edukacyjnych dziecka. Wydawnictwo APS, Warszawa 2010.
10. Borkowska M., Uwarunkowania rozwoju ruchowego i jego zaburzenia w mózgowym porażeniu dziecięcym. Zaulek, Polskie Stowarzyszenie Terapeutów NDT-SI, Warszawa 1999.
11. Grycman M., Sprawdź, jak się porozumiewam. Kuria Prowincjalna Zakonu Pijarów, Kraków 2009.
12. Kozik M., Mazanek E., Pielak H., Integracja dziecka z mózgowym porażeniem dziecięcym [w:] Współczesne tendencje w rehabilitacji, red. E. Tomasik, E. Mazanek. Wydawnictwo Akademickie „Żak”, Warszawa 1998, s. 21-35.
13. Loska M.: Uczniowie z mózgowym porażeniem dziecięcym: osiągnięcia edukacyjne. WSiP, Warszawa, 2005.
14. Ziątek K., Jaszczuk J., Dziecko niepełnosprawne ruchowo na drodze do niezależności. Stowarzyszenie Spokojne Jutro, Warszawa 2004.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Metody oparte na słowie: wykład, dyskusja, analiza literatury. Metody aktywizujące: burza mózgów, warsztaty, prezentacje własnych opracowań. Obserwacja zajęć.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Przewidziane są następujące sposoby weryfikacji efektów uczenia się: systematyczna praca na zajęciach, przygotowanie prezentacji i kolokwium pisemne.

Forma i warunki zaliczenia:

Warunek uzyskania zaliczenia z oceną to spełnienie każdego z opisanych niżej punktów:

- a) przygotowanie do zajęć i aktywność – bieżące ocenianie na zajęciach,
- b) przygotowanie prezentacji,
- c) zaliczenie kolokwium pisemnego:
 - 0 – 50%: niedostateczny,
 - 51 – 60%: dostateczny,
 - 61 – 70%: dostateczny plus,
 - 71 – 80%: dobry,
 - 81 – 90%: dobry plus,
 - 91 – 100%: bardzo dobry.

Przewidziana jest jednorazowa poprawa kolokwium pisemnego.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w ćwiczeniach	15 godzin
Przygotowanie do kolokwium	10 godzin
Przygotowanie prezentacji	15 godzin
Praca samodzielna studenta: poznawanie literatury przedmiotu	10 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	2 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:	Postępowanie logopedyczne w dyzartrii	
Nazwa w języku angielskim:	Speech progress in dysarthria	
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:	Logopedia	
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):	fakultatywny	
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):	drugiego stopnia	
Rok studiów:	drugi	
Semestr:	trzeci	
Liczba punktów ECTS:	2 ECTS	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:	dr Sofia Kamińska	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:	dr Kamila Bigos	
Założenia i cele przedmiotu:	Charakterystyka i klasyfikacje dyzartrii. Programowanie i prowadzenie terapii w przypadku zaburzeń dyzartrycznych.	
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W_01	Student zna i rozumie charakterystyki dyzartrii.	K_W02
W_02	Student zna procedury postępowania diagnostyczno-terapeutycznego w przypadkach dyzartrii.	K_W05
W_03	Student zna podstawowe narzędzia badawcze dyzartrii.	K_W04
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U_01	Student potrafi zaplanować postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne pacjenta z dyzartrią i prowadzić je.	K_U03
U_02	Student umie napisać opinię logopedyczną na podstawie wyników badania z użyciem wybranych technik diagnozowania dyzartrii.	K_U14
U_03	Student potrafi dokonać diagnozy różnicowej dyzartrii i afazji.	K_U01
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Ma świadomość własnych umiejętności potrzebnych do kontaktu z dziećmi i osobami dorosłymi z dyzartrią.	K_K05
K_02	Potrafi formułować opinie, wnioski, instrukcje; potrafi posługiwać się terminologią interdyscyplinarną i współpracować ze specjalistami innych dyscyplin zajmujących się zdrowiem.	K_K02

Forma i typy zajęć:	Ćwiczenia – 15 godz.
Wymagania wstępne i dodatkowe:	
Opanowane podstawy teorii rozwoju i zaburzeń mowy, psychologii rozwojowej, gramatyki opisowej współczesnego języka polskiego.	
Treści modułu kształcenia:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dyzartria – znaczenie terminu – logopedyczne i medyczne definicje. 2. Przyczynowo-objawowa charakterystyka zaburzeń dyzartrycznych. 3. Specyfika zaburzeń dyzartrycznych – symptomatologia: <ul style="list-style-type: none"> • przyczynowe klasyfikacje dyzartrii, • objawowe klasyfikacje dyzartrii. 4. Etiologia, patomechanizm, objawy – rozpoznawanie typów dyzartrii. 5. Choroby i uszkodzenia układu nerwowego ze współwystępującymi typami dyzartrii. Prezentacje materiałów filmowych z przykładami zaburzeń mowy o charakterze dyzartrii w różnych jednostkach chorobowych. 6. Metody i techniki diagnostyczne w dyzartrii. Skala dyzartrii U. Mireckiej i K. Gustaw, Profil dyzartrii S. Robertson. 7. Procedury postępowania logopedycznego w dyzartrii. 8. Opracowywanie opinii logopedycznej na podstawie wyników badania z użyciem wybranych technik diagnozowania dyzartrii. 9. Standardy postępowania logopedycznego/neurologopedycznego – programowanie terapii osób z dyzartrią. 10. Medyczne wyniki badań i ich interpretacja. 11. Zaburzenia językowe i komunikacyjne w MPD. 12. Metody komunikacji alternatywnej. 13. Organizacja pracy logopedycznej/neurologopedycznej w dyzartrii, dokumentacja. 	
Literatura podstawowa:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Jastrzębowska G., 2003, Zaburzenia dyzartryczne u dzieci, [w:] Logopedia. Pytania i odpowiedzi, (red.) Gałkowski T., Jastrzębowska G., Opole, s. 120-141. 2. Jauer-Niworowska O., 2009, Dyzartria nabyta. Diagnoza logopedyczna i terapia osób dorosłych, Warszawa. 3. Lewandowski A., Tarkowski Z., 1989, Dyzartria. Wybrane problemy etiologii, diagnozy i terapii. Warszawa. 4. Mirecka U., Gustaw K., 2005, Dyzartria w mózgowym porażeniu dziecięcym. Eksperymentalna Skala dyzartrii jako technika diagnostyczna pomocna w określaniu specyfiki zaburzeń mowy w mpd, [w:] „Logopedia” nr 34, s. 273-289. 5. Mirecka U., 2008, Standard postępowania logopedycznego w przypadku dyzartrii, „Logopedia” nr 37, s. 235-242. 6. Obrębowski A., Woźnica B., 1997, Zaburzenia dyzartryczne u dzieci z mózgowym porażeniem dziecięcym, [w:] Mózgowe porażenie dziecięce. Problemy mowy, red. H. Mierzejewska, M. Przybysz-Piwkova, Warszawa, s. 21-24. 	
Literatura dodatkowa:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Styczek I., 1979, Logopedia, Warszawa: PWN. 2. Diling-Ostrowska E., 1985, Zaburzenia mowy. W: Czochońska J. (red.), Neurologia dziecięca. Warszawa: PZWL. 	
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:	
Zajęcia interaktywne z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych, ćwiczenia warsztatowe, rozmowy panelowe.	
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:	
Zaliczenie przedmiotu na podstawie kolokwium.	

Forma i warunki zaliczenia:

Zaliczenie z oceną na podstawie kolokwium:

- 0 – 50%: niedostateczny,
- 51 – 60%: dostateczny,
- 61 – 70%: dostateczny plus,
- 71 – 80%: dobry,
- 81 – 90%: dobry plus,
- 91 – 100%: bardzo dobry.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w ćwiczeniach	15 godzin
Samodzielne przygotowanie się do zajęć	10 godzin
Praca samodzielna studenta – poznawanie literatury przedmiotu	10 godzin
Przygotowanie się do kolokwium i udział w nim	15 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	2 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Zaburzenia komunikacji werbalnej w niepełnosprawności intelektualnej
Nazwa w języku angielskim:	Verbal communication disorders in intellectual disability	
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:	Logopedia	
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):	obowiązkowy	
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):	drugiego stopnia	
Rok studiów:	drugi	
Semestr:	trzeci	
Liczba punktów ECTS:	1 ECTS	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:	dr Sofia Kamińska	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:	mgr Monika Polak	
Założenia i cele przedmiotu:	Celem zajęć jest przekazanie słuchaczom wiedzy dotyczącej objawów, patomechanizmu oraz podstawowych zasad terapii logopedycznej osób z niepełnosprawnością intelektualną. Zajęcia mają na celu przekazanie studentom wiedzy na temat przyczyn, patomechanizmów i objawów zaburzeń mowy u osób niepełnosprawnych intelektualnie oraz zasad i wybranych metod terapii logopedycznej osób z upośledzeniem umysłowym. Uporządkowanie wiedzy na temat terminologii dotyczącej niepełnosprawności intelektualnej, zaburzeń mowy oraz ograniczeń komunikacyjnych spowodowanych deficytami poznawczymi.	
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W_01	Student zna i rozumie pojęcia związane z globalnie obniżoną sprawnością intelektualną, potrafi opisać funkcjonowanie osób o różnym stopniu niepełnosprawności intelektualnej	K_W02
W_02	Ma pogłębioną wiedzę na temat związku między sprawnościami językowymi i komunikacyjnymi a społecznym, emocjonalnym funkcjonowaniem osób z upośledzeniem umysłowym i innymi deficytami współwystępującymi.	K_W03
W_03	Rozumie i zna stanowiska dotyczące przyczyn i objawów zaburzeń mowy i komunikacji u osób upośledzonych umysłowo.	K_W08
W_04	Zna i rozumie zasady i wybrane metody usprawniania logopedycznego osób z niepełnosprawnością intelektualną	K_W05
W_05	Zna procedury postępowania logopedycznego, ma wiedzę na temat programowania i prowadzenia terapii w oligofazji.	K_W-05

Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U_01	Potrafi zaprojektować procedury postępowania logopedycznego w oligofazji i poprowadzić terapię.	K_U02
U_02	Posiada umiejętność formułowania opinii, zaświadczeń i zaleceń.	K_U05
U_03	Potrafi wskazać czynniki środowiskowe warunkujące funkcjonowanie osób z upośledzeniem umysłowym i zaburzeniami sprzężonymi.	K_U014
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Ma świadomość specjalnego postępowania diagnostyczno-terapeutycznego w odniesieniu do osób z sprzężonymi zaburzeniami mowy.	K_K01
K_02	Charakteryzuje się gotowością do podjęcia odpowiedzialności za decyzje podejmowane na rzecz osoby niepełnosprawnej z zaburzeniami mowy.	K_K04
Forma i typy zajęć:	Ćwiczenia – 15 godzin.	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Rozwój mowy dziecka, psychologia, fonetyka i fonologia języka polskiego.		
Treści modułu kształcenia:		
<ol style="list-style-type: none"> Co to jest upośledzenie umysłowe. Kompetencje komunikacyjne dzieci z niepełnosprawnością intelektualną. Znaczenia i zakres pojęć związanych z rozwojem mowy osób z obniżoną sprawnością intelektualną. Różnorodność uwarunkowań i przyczyn niepełnej sprawności intelektualnej (wzajemnego wpływu czynników biologicznych i środowiskowych na możliwości komunikacyjne osób z upośledzeniem umysłowym). Niedokształcenie czy opóźnienie rozwoju mowy. Kryteria ilościowe i jakościowe stosowane przy ocenie NORM Zróżnicowanie funkcjonowania komunikacyjnego i językowego osób z różnym stopniem niepełnosprawności intelektualnej. Podstawowe zasady i wybrane metod diagnozy i terapii osób z upośledzeniem umysłowym Wady mowy/ wymowy u dzieci oligofrenicznych. Przyczyny, objawy/charakterystyka. Metodologia pracy logopedycznej w terapii dzieci z różnym stopniem upośledzenia i sprzężonymi zaburzeniami. Cechy dzieci upośledzonych umysłowo, które utrudniają logoterapię. Metody terapeutyczne wspomagające rozwój dzieci z niepełnosprawnością intelektualną: <ul style="list-style-type: none"> metody wczesnej stymulacji rozwojowej: Metoda Dobrego Startu, system M. Frostig, pedagogika M. Montessori, metody wspomagania ruchowego: metoda W. Sherborne, hipoterapia, metoda NDT Bobath, metoda M. i Ch. Knill'ów, terapia psychomotoryczna wg M. Procus i M. Block, metody wspomagania sprawności manualnej, koordynacji wzrokowo-ruchowej oraz poczucia rytmu: logorytmika, system M. Frostig, metody usprawniania pracy mózgu i zmysłów: metoda G. Domana, metoda Integracji Sensorycznej, metoda Tomatisa, metoda Johansena, elementy neurorozwoju według Masgutowej, integracja odruchów wg S. Goddart, masaż Shantala, zabawy paluszkowe, metody wspomagania umiejętności komunikacyjnych – masaż logopedyczny, terapia ustno-twarzowa wg R. Castillo Moralesa i S. Masgutowej, metody komunikacji alternatywnej: MAKATON, PCS, piktogramy, metody wspomagania zadań edukacyjnych: metoda wczesnej nauki czytania J. Cieszyńskiej, metoda E. Gruszczyk Kolczyńskiej, metoda 18 struktur wyrazowych Kujawy i Kurzyny, terapia zabawą wg J. Baran. 		

10. Standardy postępowania logopedycznego w oligofazji.

Literatura podstawowa:

1. Błęszyński J., Diagnoza rozwoju mowy osób z niepełnosprawnością intelektualną, [w:] Czaplewska E., Milewski S. (red.), Diagnoza logopedyczna Podręcznik akademicki, Gdańsk 2012.
2. Cieszyńska J., Korendo M., Wczesna interwencja terapeutyczna, Kraków 2008.
3. Diagnoza i terapia osób z niepełnosprawnością intelektualną, red. J. J. Błęszyński, K. Kaczorowska-Bray, Gdańsk 2012.
4. Dzieci chore, niepełnosprawne i z utrudnieniami w rozwoju, red. B. Cytowska, B. Winczura, A. Stawarski A., Kraków 2008.
5. Kaczorowska-Bray K., Kompetencja i sprawność językowa dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu znacznym, umiarkowanym i lekkim, Gdańsk 2017.
6. Kaczorowska-Bray K., Wyrażenia przymiotnikowe w mowie dzieci z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i lekkim, Gdańsk 2013.
7. Lovaas I., Nauczanie dzieci niepełnosprawnych umysłowo, WSiP, Warszawa 1993.
8. Minczakiewicz E., Zaburzenia mowy u osób z upośledzeniem umysłowym, Scholasticus nr 1/93.
9. Minczakiewicz E., Zaburzenia mowy u osób z upośledzeniem umysłowym, [w:] Polska terminologia logopedyczna, pod red. J. Ożdżyńskiego, Wydawnictwo „Secesja”, Kraków 1994.
10. Tarkowski Z., Mowa osób upośledzonych umysłowo i jej zaburzenia, [w:] Gałkowski T., Szelań E., Jastrzębowska G. red., Podstawy Neurologopedii, Opole 2005.

Literatura dodatkowa:

1. Carr J., Pomoc dziecku upośledzonemu, Warszawa 1984.
2. Kułakowska Z., Konera W., Wczesne uszkodzenie dojrzewającego mózgu, Lublin 2003.
3. Jak pomóc w rozwoju dziecka z Zespołem Downa, E. Minczakiewicz, Impuls, Kraków 2002.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Referowanie wspomagane technikami multimedialnymi, ćwiczenia praktyczne, hospitacje i omawianie zajęć hospitowanych w SOSzW w Siedlcach.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Pisemne kolokwium na zakończenie zajęć.

Forma i warunki zaliczenia:

Zaliczenie z oceną.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w ćwiczeniach	15 godzin
Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń	7 godzin
Samodzielne przygotowanie się do kolokwium	3 godziny
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	25 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	1 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:	Zaburzenia mowy dzieci z rozszczepem podniebienia – postępowanie logopedyczne	
Nazwa w języku angielskim:	Speech disorders of children with cleft palate - speech therapy	
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:	Logopedia	
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):	obowiązkowy	
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):	drugiego stopnia	
Rok studiów:	drugi	
Semestr:	trzeci	
Liczba punktów ECTS:	1 ECTS	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:	dr Sofia Kamińska	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:	dr Sofia Kamińska	
Założenia i cele przedmiotu:	Student potrafi przeprowadzić wieloaspektową ocenę zaburzeń głosu i mowy u pacjentów z wadą rozszczepową twarzy. Student potrafi przeprowadzić rehabilitacji foniatryczno-logopedyczną u pacjentów z wadą rozszczepową twarzy.	
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W_01	Student wyjaśnia lingwistyczne podstawy oceny mowy rozszczepowej.	K_W01
W_02	Student omawia procedurę diagnostyczną oceny głosu i mowy w rozszczepach.	K_W05
W_03	Student zna kolejność wprowadzania głosek w terapii mowy rozszczepowej.	K_W08
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U_01	Posiada umiejętność klasyfikacji i oceny stopnia nasilenia stwierdzonej postaci dysfonii w oparciu o dane z badania podmiotowego i przedmiotowego.	K_U11
U_03	Student posiada umiejętność wieloaspektowej oceny głosu i mowy u pacjentów z rozszczepami.	K_U04
U_04	Student potrafi samodzielnie zaplanować oraz przeprowadzić proces postępowania logopedycznego u pacjentów z rozszczepami.	K_U14
U_05	Student posiada umiejętność interpretacji dokumentacji laryngologicznej, odnosi je do zaburzeń głosu i mowy u pacjentów z rozszczepami.	K_U09
Symbol	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu

efektu		kierunkowego
K_01	Potrafi współpracować z laryngologiem, audiologiem w celu uzyskania jak najwyższych efektów prowadzonej terapii zaburzeń jakości mowy.	K_K02
K_02	Przestrzega tajemnicy zawodowej, praw pacjenta, w tym prawa do rzetelnej informacji na temat proponowanego postępowania diagnostyczno-terapeutycznego.	K_K03
Forma i typy zajęć:		Ćwiczenia – 15 godzin.
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Podstawy anatomii twarzoczaszki.		
Treści modułu kształcenia:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wady rozwojowe części twarzowej. Pojęcie dysglosji. Anatomia narządów artykulacyjnych. 2. Rodzaje i przyczyny rozszczepów. Leczenie. 3. Ocena głosu i mowy u pacjentów z wadą rozszczepową twarzy. 4. Postępowanie terapeutyczne w dysglosji i specyfika opieki nad dziećmi z rozszczepami. Opracowanie planu terapii pacjenta z dysglosją. 5. Analiza specyficznych cech mowy u dzieci z rozszczepami. 6. Karta badania logopedycznego badania mowy dzieci po operacjach wady rozszczepowej twarzy (D. Zdunkiewicz, M. Hortis-Dzierzbicka). 7. Karta oceny nosowania. 		
Literatura podstawowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Hortis-Dzierzbicka M.A., Stecko E. (red.), Mowa pacjenta z rozszczepem podniebienia, Warszawa 2005. 2. Pluta-Wojciechowska D., Zaburzenia mowy u dzieci z rozszczepem podniebienia: badania, teoria, praktyka, Wyd. Ergo-sum, Bytom 2008. 3. Banaszkiwicz A., Wady wymowy u osób z rozszczepem wargi i podniebienia, [w:] Czas. Stomatol., 2010, 63, 12, s. 756-761. 4. Pluta-Wojciechowska D., Standard postępowania logopedycznego w przypadku osób z rozszczepem wargi i podniebienia, [w:] Logopedia, 2008, 37, s. 175-205. 5. Pluta-Wojciechowska D., Mowa dzieci z rozszczepem wargi i podniebienia. Wyd. Nauk., UP, Kraków 2011. 6. Pluta-Wojciechowska D., O stylu komunikacji dzieci z rozszczepem wargi i podniebienia, [w:] Logopedia, t. 39/40, Lublin 2010/2011, s. 93-120. 7. Pluta-Wojciechowska D., Standard postępowania w przypadku osób z rozszczepem wargi i podniebienia, [w:] Logopedia, 2008, nr 37, s. 175-206. 8. Pluta-Wojciechowska D., Wybrane zagadnienia terapii mowy dzieci z rozszczepem podniebienia, [w:] Logopedia 1999, nr 10. 9. Pluta-Wojciechowska D., Zaburzenia mowy u dzieci z rozszczepem podniebienia. Badania – Teoria – Praktyka. Wydawnictwo Naukowe ATH, Bielsko-Biała 2010. 10. Hortis-Dzierzbickiej M.A., Stecko E. (red.), Mowa pacjenta z rozszczepem podniebienia. Szkice foniatryczno-logopedyczne, WUW, Warszawa 2005. 11. Matthews-Brzozowska T., Zaleska-Kręcicka M., Morawska-Kochan M., Leczenie foniatryczno-logopedyczne, [w:] T. Matthews-Brzozowska (red.), Rozszczepy wargi i podniebienia. Akademia Medyczna im. Piastów Śląskich we Wrocławiu, Wrocław 2007, s. 91-97. 12. Jastrzębowska G., Kukuła M., Zaburzenia mowy dzieci z rozszczepem podniebienia, [w:] Logopedia – pytania i odpowiedzi, T. Gałkowski, Jastrzębowska G. (red.), Opole 2003. 		
Literatura dodatkowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Jastrzębowska G., Kukuła M., Diagnoza i terapia palatolalii, [w:] Logopedia – pytania i odpowiedzi. T. Gałkowski, Jastrzębowska G. (red.), Opole 2003. 2. Pruszewicz A., Foniatria kliniczna. PZWL, Warszawa 1992. 3. Dutkiewicz Z., Hortis-Dzierzbicka M., Rozszczep wargi i podniebienia – standard postępowania. 		

Standardy Medyczne 2000, 5 (8), 28-33.

4. Łyżeczka I., Rehabilitacja mowy u dzieci z rozszczepem podniebienia, [w:] Logopedia 1978, 13.
5. Mitrinowicz-Modrzejewska A., Pawłowski Z., Tłuchowski W., Wady rozwojowe podniebienia jako zaburzenia wieloukładowe, [w:] Rozprawy Wydziału Nauk Medycznych, r. X, t. 1, PAN, Warszawa 1965.
6. Pluta-Wojciechowska D., Realizacja fonemów języka polskiego u osób z rozszczepem podniebienia pierwotnego i/lub wtórnego – przegląd wybranych problemów, stanowisk, propozycji, [w:] Logopedia 2002, nr 31, s. 199-225.
7. Pluta-Wojciechowska D., Językoznawczy model terapii mowy dziecka z rozszczepem podniebienia, [w:] Teoretyczne podstawy metod usprawniania mowy – Afazja – Zaburzenia rozwoju mowy, Warszawa 2000.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Metody i formy dydaktyczne: słowne (opis, wykład); oglądowe, inaczej percepcyjne (obserwacja, wykorzystywanie technicznych środków dydaktycznych); praktyczne, inaczej czynne (samodzielne doświadczenia, własna działalność, zadania do rozwiązania).

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Wszystkie efekty weryfikowane będą podczas kolokwium zaliczeniowego na koniec semestru.

Forma i warunki zaliczenia:

Zaliczenie na ocenę. Kolokwium pisemne.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność

Obciążenie studenta

Udział w zajęciach

15 godzin

Samodzielne przygotowanie się do zajęć

7 godzin

Przygotowanie się do kolokwium i udział w nim

3 godzin

Sumaryczne obciążenie pracą studenta

25 godzin

Punkty ECTS za przedmiot

1 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:	Zaburzenia komunikacji w wieku senioralnym	
Nazwa w języku angielskim:	Communication disorders in the elderly	
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:	Logopedia	
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):	fakultatywny	
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):	drugiego stopnia	
Rok studiów:	drugi	
Semestr:	trzeci	
Liczba punktów ECTS:	1 ECTS	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:	dr hab. Alina Maciejewska, prof. UwS	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:	dr hab. Alina Maciejewska, prof. UwS	
Założenia i cele przedmiotu:	Celem zajęć jest nakreślenie problematyki uwarunkowań oraz specyfiki komunikowania się językowego osób w podeszłym wieku, zarówno starzejących się fizjologicznie, jak też z różnymi schorzeniami organicznymi. Zostaną również poruszone kwestie diagnozy zjawisk patologii mowy i możliwości stymulacji funkcji językowych osób w okresie starzenia się.	
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
S_W01	Zna złożone mechanizmy warunkujące procesy komunikowania się językowego osób w okresie starzenia.	K_W02
S_W04	Zna cechy typowe dla kompetencji językowych i komunikacyjnych osób starzejących się fizjologicznie.	K_W01, K_W02
S_W08	Student zna patomechanizmy i symptomatykę zespołów chorób neurodegeneracyjnych; student zna paradygmaty objawów językowych w poszczególnych typach demencji.	K_W09
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
S_U02	Potrafi przeprowadzić ocenę sprawności językowych osoby w wieku senioralnym.	K_U11, K_U06
S_U04	Student potrafi określić objawy i dynamikę zaburzeń językowych w poszczególnych schorzeniach neurodegeneracyjnych.	K_U08, K_U10, K_U14
S_U03	Potrafi zaplanować oddziaływania usprawniające komunikację językową dostosowane do indywidualnych potrzeb osoby w podeszłym wieku.	K_U11, K_U06
S_U05	Student potrafi współpracować z neurologami, psychiatrami,	K_U07, K_U09,

	neuropsychologami instruktorami terapii zajęciowej, rehabilitantami i pracownikami socjalnymi.	K_U13
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
S_K01	Wykazuje troskę o poszanowanie godności osób z zaburzeniami mowy i słuchu oraz zasad etyki zawodowej.	K_K03, K_K04
S_K03	Otacza opieką i troską rodzinę pacjenta.	K_K01
Forma i typy zajęć:	Ćwiczenia – 15 godzin.	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Podstawowe wiadomości z anatomii, psychologii, językoznawstwa i neurologii.		
Treści modułu kształcenia:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Etap starzenia się człowieka jako wyzwanie dla współczesnej psychologii i logopedii. Czym zajmuje się logopeda – gerontolog (aspekty teoretyczne, badawcze i praktyczne). Demograficzne przemiany stratyfikacji wiekowej społeczeństwa. 2. Kryteria różnicowania zaburzeń językowych względem innych deficytów neuropsychologicznych i neurologicznych osób w wieku starszym. 3. Diagnostyka zaburzeń; obrazowanie mózgu. 4. Leczenie farmakologiczne zmian dementyjnych; psychofarmakologia. 5. Cele i zasady prowadzenia terapii logopedycznej osób z zaburzeniami mowy w przebiegu zmian dementyjnych na wszystkich etapach choroby. 6. Rola aktywności własnej osób starszych w optymalnej adaptacji do wieku senioralnego. Rola aktywności fizycznej w zaawansowanym wieku. Aktywność ruchowa a kondycja fizyczna. Aktywność ruchowa jako profilaktyka „starzenia się” mózgu. Aktywność ruchowa a stan emocjonalny. Rola aktywności umysłowej w zaawansowanym wieku. 7. Społeczne problemy osób w podeszłym wieku. Interakcja warunkiem utrzymania kontaktów z otoczeniem. 8. Kodeks postępowania etycznego opiekunów osób starych i niepełnosprawnych. 9. Człowiek starszy jako adresat pomocy logopedycznej. Struktura potrzeb ludzi starszych i wynikające z niej zadania do pracy terapeutycznej. Umiejętność nawiązywania kontaktu z osobą starszą (aspekt poznawczy, aspekt emocjonalny, rozumienie perspektywy spostrzegania rzeczywistości przez osobę starszą). Specyficzne problemy osób starszych i metody pomocy logopedycznej. Prowadzenie zajęć logopedycznych i psychoedukacyjnych dla osób starszych. 10. Komunikacja alternatywna w zaawansowanych stadiach demencji. 		
Literatura podstawowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Daniluk B., Szepietowska E.M. (2005). Ograniczenia i możliwości komunikacji językowej w demencji. W: Z. Tarkowski (red.). Neurologopedia. Wyd. Fundacji „Orator”, Lublin, 61-79. 2. Jodzio K. (2012). Neuropsychologia jesieni życia. Psychologia Rozwojowa, 17(1), 85-98. 3. Milewski S., Kaczorowska-Bray K., Kamińska B. (2016). Późna dorosłość z perspektywy logopedii. Pogranicze. Studia Społeczne. Tom XXVIII, DOI 10.15290/pss.2016.28.09 4. Szepietowska E.M., Daniluk B. (2000). Zaburzenia językowe w demencji w ujęciu neuropsychologii klinicznej, Audiofonologia, XVI, 117-135. 5. Szepietowska E.M., Daniluk B. (2008). Demencja. W: Ł. Domańska, A.R. Borkowska (red.). Podstawy neuropsychologii klinicznej. Wyd. UMCS, Lublin, 281-297. 6. Steuden S. (2011). Psychologia starzenia się i starości. Wyd. PWN, Warszawa. 7. Stuart-Hamilton I. (2006). Psychologia starzenia się. Poznań, Wyd. Zysk i S-ka. 8. Tłokiński W. (2015). Zmiany w interakcjach społecznych na starość. Komunikacyjne osamotnienie. W: L. Buliński (red.). Realność złego starzenia się. Poza polityczną i społeczną powinnością. Toruń, Wyd. Adam Marszałek, 128-138. 		
Literatura dodatkowa:		
1. Borkowska A., E. M. Szepietowska red., Diagnostyka neuropsychologiczna. Metodologia i metodyka,		

Lublin, 2000.

2. Domagała A., Zachowania językowe w demencji. Struktura wypowiedzi w chorobie Alzheimera, Lublin, 2007.

3. Domagała A., Standard postępowania logopedycznego w przypadku zaburzeń mowy osób w otępieniu alzheimerowskim, „Logopedia” 2008, t. 37, s. 297-311.

4. Domagała A., Narracja i jej zaburzenia w otępieniu alzheimerowskim, Lublin, 2015.

5. Leszek J., red., Choroby otępienne. Teoria i praktyka. Wrocław, 2003.

6. Milewski S., Kaczorowska-Bray K., Gerontologia, Gdańsk 2018.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykład multimedialny, nagrania video przypadków klinicznych, studia przypadków – analiza.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Efekty sprawdzane będą na kolokwium pisemnym po zakończeniu zajęć.

Forma i warunki zaliczenia:

Zaliczenie na ocenę – kolokwium pisemne pod koniec semestru.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność

Obciążenie studenta

Udział w ćwiczeniach

15 godzin

Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń

10 godzin

Sumaryczne obciążenie pracą studenta

25 godzin

Punkty ECTS za przedmiot

1 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:	Komunikacja z seniorem	
Nazwa w języku angielskim:	Communication with seniors	
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:	Logopedia	
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):	fakultatywny	
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):	drugiego stopnia	
Rok studiów:	drugi	
Semestr:	trzeci	
Liczba punktów ECTS:	1 ECTS	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:	dr hab. Alina Maciejewska, prof. UwS	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:	dr hab. Alina Maciejewska, prof. UwS	
Założenia i cele przedmiotu:	Przygotowanie studenta do pracy z osobami starszymi w sytuacji zaburzeń zdrowotnych związanych z wiekiem. Pogłębienie wiedzy z zakresu fizjologii starzenia, specyfiki patologii wieku podeszłego, celów i metod całościowej oceny geriatrycznej i możliwości postępowania diagnostyczno-terapeutycznego, zasad interdyscyplinarnej opieki geriatrycznej, specyfiki postępowania z pacjentem w wieku podeszłym, zasad komunikowania się z osobą starszą (zasady prawidłowej komunikacji, bariery w komunikacji i ich pokonywanie). Językowe i niejęzykowe obszary zaburzeń w funkcjonowaniu.	
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
S_W04	Charakteryzuje narzędzia i skale oceny geriatrycznej pacjentów w wieku podeszłym oraz ich opiekunów.	K_W05, K_W06, K_W07
S_W01	Posiada wiedzę z zakresu istoty, przyczyn i konsekwencji procesu starzenia w odniesieniu do komunikacji z pacjentem.	K_W02
S_W04	Zna złożone mechanizmy warunkujące procesy komunikowania się językowego osób w okresie starzenia.	K_W05, K_W06, K_W07
S_W06	Zna cechy typowe dla kompetencji językowych i komunikacyjnych osób starzejących się fizjologicznie.	K_W09, K_W02, K_W04
S_W06	Opisuje symptomatologię zaburzeń językowych i zaburzeń mowy osób z otępieniem.	K_W09, K_W02
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego

S_U01	Potrafi przeprowadzić ocenę sprawności językowych osoby w wieku senioralnym.	K_U01, K_U11
S_U02	Ocenia wpływ choroby i innych sytuacji trudnych na stan fizyczny, psychiczny i funkcjonowanie społeczne człowieka starszego.	K_U11, K_U04, K_U05
S_U03	Kontroluje błędy i bariery w procesie komunikowania z człowiekiem starszym i jego opiekunami.	K_U11, K_U06
S_U03	Potrafi zaplanować oddziaływania usprawniające komunikację językową dostosowane do indywidualnych potrzeb osoby w podeszłym wieku.	K_U11, K_U06
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
S_K04	Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową w zakresie geriatry oraz kształtuje umiejętności niezbędne w pracy z osobami starszymi, dążąc do profesjonalizmu.	K_K05, K_K06, K_K07
S_K02	Jest przekonany o potrzebie wielospecjalistycznej opieki nad osobami starszymi.	K_K05, K_K02
Forma i typy zajęć:	Wykład – 15 godzin.	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Podstawowe wiadomości z anatomii, neurologii, psychologii, językoznawstwa i afazjologii.		
Treści modułu kształcenia:		
<ol style="list-style-type: none"> Holistyczna opieka dla seniorów: formy i specyfika diagnozowania zasobów i obciążeń osób starszych i ich opiekunów rodzinnych w odniesieniu do środowiska fizycznego, psychologicznego i społecznego. Kontakt i komunikowanie się z osobą w podeszłym wieku, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb osób z zaburzeniami funkcji poznawczych. Kryteria różnicowania zaburzeń językowych względem innych deficytów neuropsychologicznych i neurologicznych osób w wieku starszym. Interakcja warunkiem utrzymania kontaktów z otoczeniem. Cele i zasady prowadzenia terapii logopedycznej osób z zaburzeniami mowy w przebiegu zmian demencyjnych na wszystkich etapach choroby. Formy i specyfika udzielania pomocy logopedycznej/neurologopedycznej osobom starszym. Rodzaje terapii i metody usprawniania funkcji poznawczych u osób starszych. Opieka nad ludźmi starszymi: praca w zespole interdyscyplinarnym. Kształtowanie umiejętności efektywnego komunikowania się logopedy/ neurologopedy z pacjentami geriatrycznymi z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Komunikacja alternatywna w zaawansowanych stadiach demencji. 		
Literatura podstawowa:		
<ol style="list-style-type: none"> Daniluk B., Szepietowska E.M. (2005), Ograniczenia i możliwości komunikacji językowej w demencji. W: Z. Tarkowski (red.), Neurologopedia. Wyd. Fundacji „Orator”, Lublin, s. 61-79. Jodzio K. (2012), Neuropsychologia jesieni życia. Psychologia Rozwojowa nr 17 (1), s. 85-98. Milewski S., Kaczorowska-Bray K., Kamińska B. (2016), Późna dorosłość z perspektywy logopedii. Pogranicze. Studia Społeczne. Tom XXVIII. Szepietowska E.M., Daniluk B. (2000), Zaburzenia językowe w demencji w ujęciu neuropsychologii klinicznej. W: „Audiofonologia”, nr XVI, s. 117-135. Szepietowska E.M., Daniluk B. (2008). Demencja. W: Ł. Domańska, A.R. Borkowska (red.). Podstawy neuropsychologii klinicznej. Wyd. UMCS, Lublin, s. 281-297. Steuden S. (2011), Psychologia starzenia się i starości. Warszawa. Stuart-Hamilton I. (2006), Psychologia starzenia się. Wyd. Zysk i S-ka, Poznań. Tłokiński W. (2015), Zmiany w interakcjach społecznych na starość. Komunikacyjne osamotnienie. 		

W: L. Buliński (red.), Realność złego starzenia się. Poza polityczną i społeczną powinnością. Wyd. Adam Marszałek, Toruń, s. 128-138.

Literatura dodatkowa:

1. Kostka T., Koziarska-Rościszewska M., Choroby wieku podeszłego. PZWL, Warszawa 2009.
2. Nowicka A. (red.), Wybrane problemy osób starszych. Wydawnictwo Impuls, Kraków 2008.
3. Galus K., Geriatria. Wybrane zagadnienia. Wydawnictwo Urban & Partner, Wrocław 2007.
4. Grodzicki T., Kocemba J., Skalska A. (red.), Geriatria z elementami gerontologii ogólnej. Podręcznik dla lekarzy i studentów. Wydawnictwo Via Medica, Gdańsk 2006.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykład multimedialny, nagrania video przypadków klinicznych, studia przypadków – analiza.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Efekty sprawdzane będą na kolokwium pisemnym po zakończeniu zajęć.

Forma i warunki zaliczenia:

Warunek uzyskania zaliczenia przedmiotu: zaliczenie na ocenę – kolokwium pisemne pod koniec semestru.

Poprawy: jednorazowa poprawa kolokwium w trakcie zajęć w semestrze.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność

Obciążenie studenta

Udział w ćwiczeniach

15 godzin

Samodzielne przygotowanie się do zajęć

7 godzin

Przygotowanie się do kolokwium i udział w nim

3 godzin

Sumaryczne obciążenie pracą studenta

25 godzin

Punkty ECTS za przedmiot

1 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:	Dysfagia – problemy wieku senioralnego	
Nazwa w języku angielskim:	Dysfagia - problems of old age	
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:	Logopedia	
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):	obowiązkowy	
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):	drugiego stopnia	
Rok studiów:	drugi	
Semestr:	trzeci	
Liczba punktów ECTS:	2 ECTS	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:	dr Sofia Kamińska	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:	dr Aldona Kocyla-Łukasiewicz	
Założenia i cele przedmiotu:	Celem zajęć jest przekazanie studentom wiedzy na temat anatomii i fizjologii narządów żucia, gardła i górnego odcinka przewodu pokarmowego, etiologii oraz klasyfikacji zaburzeń połykania, metod leczenia i rehabilitacji zaburzeń połykania.	
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
S_W01	Ma wiedzę na temat budowy anatomicznej aparatu artykulacyjnego, stomatognatycznego, fizjologii połykania i ich zaburzeń.	K_W02
S_W01	Zna klasyfikację zaburzeń mowy w tym zaburzenia mowy wynikające z zaburzeń połykania i żucia.	K_W02
S_W03	Posiada podstawową wiedzę na temat patomechanizmu powstawania zaburzeń połykania, metod ich leczenia, rehabilitacji i rokowań.	K_W05, K_W06, K_W07
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
S_U01	Potrafi zastosować logopedyczne procedury diagnostyczne w ocenie sprawności czynności karmienia.	K_U01, K_U11
S_U03	Potrafi zaplanować i przeprowadzić terapię logopedyczną wykorzystując wiedzę z zakresu różnych dyscyplin specjalistycznych.	K_U11, K_U06
S_U04	Student potrafi zauważyć niepokojące objawy u pacjenta związane z zaburzeniami połykania. Informuje pacjenta o konieczności wizyty u foniatry.	K_U08, K_U10, K_U14
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
S_K04	Ma świadomość konsekwencji w funkcjonowaniu społecznym osób z	K_K05, K_K06,

	zburzeniami połykania i żucia.	K_K07
S_K02	Student potrafi współpracować z lekarzem foniatrą.	K_K05, K_K02
Forma i typy zajęć:	Laboratorium – 30 godzin.	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Znajomość anatomii aparatu artykulacyjnego. Znajomość zasad poprawnego pasażu pokarmowego.		
Treści modułu kształcenia:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Anatomia jamy ustnej i gardła. 2. Fizjologia połykania – fazy połykania. 3. Dysfagia – diagnostyka – charakterystyka zaburzeń połykania (dysfagia). 4. Dysfagia – przyczyny nieprawidłowości w zakresie narządu żucia. 5. Diagnostyka nieprawidłowości narządu żucia. 6. Zaburzenia połykania w chorobach głowy i szyi. 7. Zaburzenia połykania w chorobach neurologicznych. 8. Dysfagia – leczenie i rehabilitacja: <ol style="list-style-type: none"> a) oddziaływania ukierunkowane na odbudowę funkcji traktu facjo-oralnego, b) techniki połykania, c) korekcja wadliwego wzorca połykania na skutek zaburzeń miofunkcjonalnych, d) higiena jamy ustnej, e) adaptacja dietetyczna. 9. Wpływ zaburzeń połykania i żucia na wymowę. 10. Terapia logopedyczna pacjentów z zaburzeniami połykania i żucia. 		
Literatura podstawowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Jakóbiak A., Lorens G., Rola wczesnej interwencji logopedycznej w zminimalizowaniu lub zapobieganiu nadwrażliwości oralnej u dzieci przedwcześnie urodzonych, [w:] Błęszyński J.J., Baczała D. red., Wczesna interwencja w logopedii, Gdańsk 2015. 2. Okeson J.P., Leczenie dysfunkcji narządu żucia, Wyd. Czelej, Lublin 2005. 3. Rokitiańska M., Podstawy ortodoncji dla logopedów, Bydgoszcz 2004. 4. Stecko E., Zaburzenia mowy u dzieci – wczesne rozpoznawanie i postępowanie logopedyczne, Wydawnictwo UW, Warszawa 2002. 5. Szmał M., Terapia dysfagii. Zbiór ćwiczeń dla logopedów, Gdańsk 2012. 		
Literatura dodatkowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Held-Ziółkowska M., Zaburzenia połykania, [w:] Otolaryngologia praktyczna – podręcznik dla studentów i lekarzy, t. II, pod red. G. Janczewskiego, Wydawnictwo Medyczne Via Medica, Gdańsk 2005. 2. Grotfeld O., Fizjologia narządu żucia – podręcznik dla studentów stomatologii, PZWL, Warszawa 1985. 3. Litwin M., Logopedyczna terapia zaburzeń połykania w chorobach neurologicznych, Logopeda 2009, 1 (7). 		
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:		
Prezentacje multimedialne, praca własna studentów, filmy dydaktyczne.		
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:		
Efekty będą sprawdzone systematycznie na zajęciach oraz dwóch kolokwium w semestrze.		
Forma i warunki zaliczenia:		
Egzamin pisemny.		
Warunek uzyskania zaliczenia przedmiotu:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Pozytywne zaliczenie kolokwium (uzyskanie co najmniej 51% punktów). 		

2. Pozytywne zaliczenie pracy na podstawie obserwacji praktycznych – zestawu ćwiczeń z zakresu terapii logopedycznej pacjentów z zaburzeniami połykania i żucia.

Poprawy: jednorazowa poprawa kolokwium i pracy na koniec semestru lub w wyznaczonych terminach.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w laboratoriach	30 godzin
Samodzielne przygotowanie się	10 godzin
Samodzielne przygotowanie się do kolokwium	10 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	2 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Praktyka zawodowa śródroczna logopedyczna/ neurologopedyczna/ gerontologopedyczna (szkoła specjalna/ośrodek szkolno-wychowawczy/ placówki opiekuńcze, rehabilitacyjne)
Nazwa w języku angielskim:		Midterm apprenticeship of speech therapy/ neurologopaedics/ gerontologopaedics (special needs school, educational and reform centre/ care, physiotherapy centres)
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Logopedia
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		drugiego stopnia
Rok studiów:	drugi	
Semestr:	trzeci	
Liczba punktów ECTS:	3 ECTS	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Sofia Kamińska
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Adrianna Urban-Rafałek
Założenia i cele przedmiotu:		Zdobycie przez studentów praktycznego przygotowania do wykonywania zawodu logopedy/n euro logopedy/gerontologopedy w szkole specjalnej/ośrodku szkolno-wychowawczym/ placówce opiekuńczej czy rehabilitacyjnej. Weryfikacja wiedzy teoretycznej, doskonalenie umiejętności praktycznych w zakresie diagnozowania, programowania i prowadzenia terapii neurologopedycznej/gerontologopedycznej (m.in. prowadzenia dokumentacji, układania planów terapii neurologopedycznej/gerontologopedycznej, organizacji pracy, zapewnienia bezpieczeństwa pacjentom na terenie placówki), a także dokonywania ewaluacji działań dydaktyczno-pedagogicznych i terapeutycznych.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
S_W01, S_W02, S_W04, S_W08	Student zna etapy rozwoju mowy dziecka oraz zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom/ pacjentom w placówce oświatowej/ opiekuńczej, rehabilitacyjnej i poza nią.	K_W01, K_W02, K_W13
S_W02, S_W03	Student zna zasady, metody prowadzenia terapii logopedycznej/ neurologopedycznej/ gerontologopedycznej w przypadku różnych zaburzeń mowy.	K_W05
S_W02,	Student zna specyfikę pracy logopedy/ neurologopedy/ gerontologopedy, zadania, organizację, statut program wychowawczo-profilaktyczny i plan	K_W09, K_W12

S_W08	pracy szkoły specjalnej/ ośrodka szkolno-wychowawczego/ placówki opiekuńczej czy rehabilitacyjnej.	
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
S_U01, S_U03, S_U07	Potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia terapeutyczne zgodne ze standardami postępowania logopedycznego/ neurologopedycznego/ gerontologopedycznego w przypadku danego zaburzenia mowy pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych.	K_U01, K_U02, K_U11
S_U03, S_U08	Wyciąga wnioski z obserwacji sposobu działań opiekuńczo-wychowawczych, dydaktycznych i terapeutycznych, logopedów, neurologopedów/ gerontologopedów i innych terapeutów pracujących na terenie placówki, w której odbywa się praktyka.	K_U14, K_W06
S_U07, S_U08	Analizuje sytuacje, zdarzenia dydaktyczno-pedagogiczne, terapeutyczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk.	K_U12, K_U14
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
S_K01	Dbą o godność człowieka z zaburzeniami mowy i komunikacji językowej, postępując zgodnie z zasadami etyki zawodowej.	K_K04
S_K02	Dbą o rozwój własnych umiejętności, poszukuje nowych technik i pomocy diagnostyczno-terapeutycznych.	K_K05
S_K04	Skutecznie współpracuje z opiekunem praktyki, nauczycielami oraz innymi specjalistami w celu poszerzenia swojej wiedzy.	K_K07
Forma i typy zajęć:	Praktyka zawodowa neurologopedyczna/ gerontologopedyczna (60 godzin) – ćwiczenia praktycznych umiejętności diagnozowania, programowania i prowadzenia terapii; konsultacje, analizy przypadków.	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Znajomość zagadnień z zakresu pedagogiki specjalnej i psychologii specjalnej umożliwiających organizowanie i prowadzenie procesu kształcenia w szkole specjalnej/ ośrodku szkolno-wychowawczym czy placówce opiekuńczej/ rehabilitacyjnej. Wiedza z klasyfikacji zaburzeń mowy, rozwoju języka dziecka, terminologii związanej ze sprawnościami językowymi i komunikacyjnymi człowieka z zaburzeniami sprzężonymi.		
Treści modułu kształcenia:		
<p>I. Obserwacja:</p> <ol style="list-style-type: none"> Zapoznanie się z zadaniami, organizacją, dokumentacją (m.in. statut, plan pracy, program wychowawczo-profilaktyczny) i specyfiką pracy szkoły specjalnej/ ośrodka szkolno-wychowawczego czy placówki opiekuńczej/ rehabilitacyjnej na terenie miejsca, w którym odbywać się praktyka. Współpraca logopedy/ neurologopedy/ gerontologopedy ze specjalistami (m.in. psychologiem specjalnym, pedagogiem specjalnym, rehabilitantami) lekarzami, pracownikami medycznymi, pracownikami opieki socjalnej. Postępowanie logopedyczne/ neurologopedyczne/ gerontologopedyczne w szkole specjalnej/ośrodku szkolno-wychowawczym czy placówce opiekuńczej/rehabilitacyjnej: zasady, formy, metody pracy z uczniami i osobami dorosłymi z zaburzeniami sprzężonymi, niepełnosprawnościami i zespołami genetycznymi. Dokumentacja postępowania neurologopedycznego/gerontologopedycznego w placówkach specjalnych, opiekuńczych, rehabilitacyjnych, domach dziennej opieki. Zabezpieczanie i ochrona danych osobowych pacjenta. Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu. Obserwacja zajęć grupowych uczniów/osób dorosłych z zaburzeniami komunikacji i języka (np. z autyzmem, oligofazją, afazją, niedokształceniami mowy na tle zaburzeń sprzężonych, opóźnieniami mowy 		

<p>na tle zespołów genetycznych, zaburzeniami mowy w przypadku chorób neurodegeneracyjnych).</p> <p>8. Obserwacja zajęć indywidualnych uczniów/osób dorosłych z zaburzeniami komunikacji i języka (jw.).</p> <p>II. Analiza:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Analiza pracy dydaktyczno-wychowawczej/terapeutycznej nauczycieli, terapeutów pracujących w szkole specjalnej/ośrodku szkolno-wychowawczym/placówkach opiekuńczych i rehabilitacyjnych, ich interakcja z uczniami/ pacjentami. 2. Analiza postępowania neurologopedycznego/gerontologopedycznego w przypadku różnych zaburzeń mowy (np. autyzm, oligofazja, afazja, niedokształcenie mowy na tle zaburzeń sprzężonych, opóźnienia mowy na tle zespołów genetycznych, zaburzenia mowy w przypadku chorób neurodegeneracyjnych). 3. Metody badania sprawności językowych i komunikacyjnych u uczniów/osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi. 4. Opracowanie 7 konspektów odtwórczych z obserwowanej terapii. 5. Opracowanie 10 konspektów twórczych (z samodzielnie przeprowadzanych zajęć neurologopedycznych/gerontologopedycznych). 6. Zapoznanie się ze strukturą, dokumentacją i obowiązkami neurologopedy/gerontologopedy pracującego w placówkach edukacyjnych, opiekuńczych, rehabilitacyjnych. 7. Przygotowanie opinii logopedycznej/gerontologopedycznej wybranego przypadku. 8. Opracowanie studium przypadku (diagnoza neurologopedyczna/gerontologopedyczna, program terapii, 2 konspekty zajęć z wybranego okresu terapii).
<p>Literatura podstawowa:</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Diagnoza i terapia logopedyczna osób z niepełnosprawnością intelektualną: teoretyczne determinanty problemu, red. J. J. Błeszyński, K. Kaczorowska-Bray, Gdańsk 2012. 2. Neurologopedyczne studia przypadków, red. E. Stecko, tom IV i V, Warszawa 2017. 3. Romieniecka-Stec A., Ćwiczenia funkcji poznawczych, t. 1, 2, 3, Kraków 2014. 4. Wybrane przestrzenie niepełnosprawności: teoria, diagnoza, badania, red. M. Penczek, A. Szafrńska, Kraków 2018. 5. Zaburzenia mowy w wybranych zespołach uwarunkowanych genetycznie, red. J. Cieszyńska-Rożek, P. Sobolewski, D. Grzesiak-Witek, Lublin 2018.
<p>Literatura dodatkowa:</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Człowiek wobec ograniczeń: niepełnosprawność, komunikowanie, diagnoza, terapia, red. Z. Tarkowski, G. Jastrzębowska, Warszawa 2002. 2. Logopedia. Standardy postępowania logopedycznego, red. S. Grabias, T. Woźniak, J. Panasiuk, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2015. 3. Smereka T., Język a myślenie: terapia osób z zaburzeniami mowy, Wrocław 2009.
<p>Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:</p>
<p>Praktyka studenta odbywa się pod kierunkiem uczelnianego opiekuna praktyk. W jej ramach studenci uczestniczą w obserwacji zajęć dydaktycznych, terapeutycznych oraz neurologopedycznych/gerontologopedycznych prowadzonych w wybranej przez uczelnianego opiekuna praktyki szkole specjalnej/ ośrodku szkolno-wychowawczym/ placówce opiekuńczej, rehabilitacyjnej, domu dziennej opieki. Podczas praktyki podejmowane są następujące działania: obserwacja zajęć dydaktyczno-terapeutycznych oraz neurologopedycznych/ gerontologopedycznych, programowanie i planowanie terapii neurologopedycznej/ gerontologopedycznej. Opracowanie zestawu ćwiczeń i pomocy w ramach prowadzonych zajęć logopedycznych (co najmniej 10 zestawów ćwiczeń).</p>
<p>Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:</p>
<p>Wszystkie efekty będą sprawdzane poprzez ocenę postawy studenta podczas praktyk (zaangażowana/ niezaangażowana), ocenę udziału w dyskusjach i analizach (udział/ brak udziału), ocenę z przeprowadzonych przez studenta zajęć neurologopedycznych, ocenę z opracowania konspektów odtwórczych, twórczych oraz studium przypadku (suma z ocen cząstkowych: ocena 2-5), pozytywna ocena uczelnianego opiekuna praktyki.</p>
<p>Forma i warunki zaliczenia:</p>
<p>Warunek uzyskania zaliczenia przedmiotu: obserwacja zajęć dydaktycznych, terapeutycznych oraz z diagnozy i terapii neurologopedycznej/ gerontologopedycznej odbywającej się w wybranej przez</p>

uczelnianego opiekuna praktyki placówki oświatowej (opracowanie 7 konspektów odtwórczych i 10 konspektów twórczych), przygotowanie i opracowanie studium przypadku. Pozytywna opinia uczelnianego opiekuna praktyk.

Poprawy: brak możliwości poprawy, w przypadku negatywnej oceny praktyki student powinien odbyć ponownie praktykę.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Liczba godzin praktyk	60 godzin
Samodzielne przygotowanie się do prowadzonych zajęć, przygotowanie konspektów i analizy przypadków	15 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	3 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Zaburzenia mowy w demencji
Nazwa w języku angielskim:		Speech disorders in dementia
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Logopedia
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		drugiego stopnia
Rok studiów:	drugi	
Semestr:	trzeci	
Liczba punktów ECTS:	2 ECTS	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Sofia Kamińska
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Sofia Kamińska
Założenia i cele przedmiotu:		<p>Celem zajęć jest zapoznanie studentów z zaburzeniami mowy towarzyszącymi demencji. Przedmiot dotyczy zaburzeń językowych i komunikacyjnych w demencji (otępieniu), prowadzony jest w formie wykładu. Wykład obejmuje podstawowe informacje na temat otępienia i jego typów, klasyfikacji zjawisk. Ukierunkowany jest na problematykę zaburzeń mowy w otępieniu alzheimerowskim jako najpowszechniejszej postaci otępienia (obraz kliniczny otępienia alzheimerowskiego, dynamika zaburzeń mowy w otępieniu alzheimerowskim - w fazie łagodnej oraz umiarkowanej, objawy wiodące, bariery komunikacyjne w kontakcie z chorym). Omawiane są standardy postępowania logopedycznego w przypadku otępienia i organizacja opieki logopedycznej. Studenci zapoznają się z metodami pracy logopedy w ramach terapii pośredniej (formami pracy z opiekunem osoby chorej) i terapii bezpośredniej (formami stymulowania aktywności językowej chorego w warunkach otępienia – w stadium łagodnym i umiarkowanym).</p>
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
S_W04	Ma pogłębioną, rozszerzoną wiedzę o specyfice zaburzeń komunikacji w demencji, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować w praktyce logopedycznej.	K_W01, K_W02
S_W08	Zna podstawowe zjawiska dotyczące języka i komunikacji w warunkach otępienia alzheimerowskiego, wymienia objawy patologii.	K_W09, K_W02, K_W02
S_W01	Ma uporządkowaną, pogłębioną, prowadzącą do specjalizacji, szczegółową wiedzę z zakresu demencji, zaburzeń komunikacji w	K_W05, K_W09

	demencji.	
S_W02	Ma pogłębioną wiedzę o powiązaniach logopedii z neurologią, geriatrią, psychiatrią, pozwalającą na integrowanie perspektyw właściwych dla kilku dyscyplin naukowych.	
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
S_U03	Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje z zakresu zaburzeń komunikacji w demencji.	K_U11, K_U06
S_U04	Rozpoznaje możliwości językowe i komunikacyjne chorego, identyfikuje bariery komunikacyjne oraz wskazuje ich prawdopodobne przyczyny.	K_U01, K_U11
S_U03	Posiada umiejętność prowadzenia terapii logopedycznej dostosowaną do możliwości pacjenta.	K_U11, K_U06
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
S_K04	Rozumie potrzebę poszerzania wiedzy dotyczącej zaburzeń komunikacji w demencji, potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób.	K_K05, K_K06, K_K07
S_K04	Potrafi samodzielnie i krytycznie uzupełniać wiedzę i umiejętności, rozszerzone o wymiar interdyscyplinarny.	K_K05, K_K06, K_K07
Forma i typy zajęć:	Wykład – 15 godzin, ćwiczenia – 15 godzin.	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Brak.		
Treści modułu kształcenia:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Demencja – definicja i klasyfikacja, etiologia. Rodzaje otępień. 2. Diagnostyka, terapia i profilaktyka zaburzeń mowy w demencji. 3. Specyficzne i niespecyficzne zachowania językowe osób w demencji. 4. Kryteria różnicowania zaburzeń językowych względem innych deficytów neuropsychologicznych i neurologicznych osób w demencji. 5. Obrazowanie mózgu. 6. Psychofarmakologia. 7. Urazy czaszkowo-mózgowe. 8. Choroby naczyniowe mózgu. 9. Stwardnienie rozsiane. 10. Padaczka. 11. Zespoły otępienne. 12. Nowotwory ośrodkowego układu nerwowego. 13. Choroby zwyrodnieniowe mózgu. 14. Cele i zasady prowadzenia terapii logopedycznej osób z zaburzeniami mowy w przebiegu zmian demencyjnych na wszystkich etapach choroby. 15. Rola logopedy w instytucjach i stowarzyszeniach tworzonych przez osoby dotknięte chorobami, którym towarzyszą zmiany demencyjne. 		
Literatura podstawowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Domagała A., 2007, Zachowania językowe w demencji. Struktura wypowiedzi w chorobie Alzheimera, Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. 2. Domagała A., 2010/2011, Metoda zanikających podpowiedzi w diagnozie i terapii logopedycznej w otępieniu, „Logopedia”, t. 39/40, s. 207-218. 3. Domagała A., Gustaw K., 2006, Program FOCUSED jako metoda usprawniania komunikacji w 		

otępieniu alzheimerowskim, „Logopedia”, t. 35, s. 91-98.

4. Gawron N., 2008, Metody oddziaływań nefarmakologicznych ukierunkowanych na poprawę funkcjonowania poznawczego, stanu psychicznego i zapobiegających występowaniu zaburzeń zachowania u pacjentów z chorobą Alzheimera, [w:] Wybrane zagadnienia rehabilitacji neuropsychologicznej, E. Łojek, A. Bolewska (red.), Warszawa, s. 123-155.

5. Marczevska H., 1994, Zaburzenia językowe w demencji typu Alzheimera, [w:] Nie tylko afazja... O zaburzeniach językowych w demencji Alzheimera, demencji wielozawałowej i przy uszkodzeniach prawej półkuli mózgu, Warszawa, s. 7-60.

Literatura dodatkowa:

1. Bakheit A.M.O., 1998, Postępowanie w spastyczności, „Rehabilitacja Medyczna”, nr 2, 3, s. 67-80.
2. Zaburzenia połykania – postępowanie diagnostyczne i zasady rehabilitacji, „Przewodnik Lekarza”, 5, 9, s. 102-104.
3. Pużyński S., Wciórka J. (red.), Klasyfikacja zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania w ICS-10.
4. Opisy kliniczne, wskazówki diagnostyczne, 2000, Kraków – Warszawa.
5. Sadowski B., Chmurzyński J. A., 1989, Biologiczne mechanizmy zachowania, Warszawa.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Planowane metody i formy dydaktyczne: słowne (opis, wykład), oglądowe, inaczej percepcyjne (obserwacja, wykorzystywanie technicznych środków dydaktycznych), praktyczne, inaczej czynne (samodzielne doświadczenia, własna działalność, zadania do rozwiązania).

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Wszystkie efekty weryfikowane będą podczas kolokwium zaliczeniowego na koniec semestru.

Forma i warunki zaliczenia:

Zaliczenie na ocenę. Kolokwium pisemne.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w wykładach	15 godzin
Udział w ćwiczeniach	15 godzin
Samodzielne przygotowanie się do zajęć	10 godzin
Przygotowanie się do kolokwium i udział w nim	10 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	2 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Postępowanie neurologopedyczne w zaburzeniach neurodegeneracyjnych
Nazwa w języku angielskim:		Neurological therapy in neurodegenerative disorders
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Logopedia
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		drugiego stopnia
Rok studiów:	drugi	
Semestr:	trzeci	
Liczba punktów ECTS:	2 ECTS	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Sofia Kamińska
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Sofia Kamińska
Założenia i cele przedmiotu:		Językowe i niejęzykowe obszary zaburzeń w funkcjonowaniu człowieka z chorobami neurodegeneracyjnymi, podstawy gerontologopedii. Dzięki nabyciu wiedzy o standardach całościowej oceny geriatrycznej, odrębnościach biologii człowieka starszego, prezentacji, przebiegu i leczeniu chorób w wieku starszym, student będzie potrafił nie tylko identyfikować problemy zdrowotne, funkcjonalne i opiekuńcze pacjenta, ale i planowo je rozwiązywać zgodnie z indywidualnymi priorytetami chorego uzgodnionymi z lekarzem we współpracy z zespołem praktyków geriatrycznych (pielęgniarka, fizjoterapeuta, psycholog).
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
S_W04	Student zna patomechanizmy i symptomatykę zespołów chorób neurodegeneracyjnych; student zna paradygmaty objawów językowych w poszczególnych typach demencji.	K_W01, K_W02
S_W08	Student zna logopedyczne procedury postępowania diagnostycznego w przypadkach demencji: zna cele i zasady prowadzenia terapii logopedycznej osób z zaburzeniami mowy w przebiegu zmian dementyjnych na wszystkich etapach choroby.	K_W09, K_W02, K_W04
S_W07	Zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach układu nerwowego, w tym: otępieniach, w szczególności chorobie Alzheimera, otępieniu czołowym, otępieniu naczyniopochodnym i innych zespołach otępiennych, chorobach jąder podstawy, w szczególności chorobie Parkinsona.	K_W08, K_W13
Symbol	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu

efektu		kierunkowego
S_U01	Ocenia zaburzenia mowy występujące w chorobach neurozwyrodnieniowych, diagnozuje je i interweniuje w ich przypadku.	K_U01, K_U11
S_U03	Prowadzi terapię neurologopedyczną osób dorosłych z dysfunkcjami układu nerwowego, u których występują zaburzenia w rozwoju i/ lub przebiegu komunikacji językowe.	K_U11, K_U04
S_U07	Dobiera metody, formy i środki do realizacji ustalone w wyniku programowania terapii zaburzeń mowy w przebiegu chorób neurodegeneracyjnych.	K_U03, K_U10, K_U12
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
S_K01	Ma świadomość istoty rozróżniania zaburzeń mowy u osób z uszkodzeniami OUN.	K_K05, K_K02
S_K03	Ma świadomość konieczność i jasnego sposobu przedstawiania pacjentowi oraz jego rodzinie/opiekunom drogi terapeutycznego postępowania.	K_K01, K_K02
Forma i typy zajęć:	Wykład – 15 godzin, ćwiczenia – 15 godzin.	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Podstawowe wiadomości z neurologii, teorii zaburzeń mowy, zaburzeń mowy w wieku senioralnym.		
Treści modułu kształcenia:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Najczęstsze choroby o podłożu neurozwyrodnieniowym przebiegające z zaburzeniami językowymi (FTD, PPA, SD, AD) – metody diagnozowania, objawy. 2. Zaburzenia funkcjonowania wywołane chorobami: Alzheimerera, Parkinsona, demencją naczyniową, chorobą Picka. Problemy emocjonalne (lęk wieku podeszłego, depresja wieku podeszłego). 3. Zaburzenia mowy w chorobie Parkinsona. 4. Metody terapii pacjentów z zaburzeniami językowymi o etiologii neurozwyrodnieniowej. 5. Cele i zasady prowadzenia terapii logopedycznej osób z zaburzeniami mowy w przebiegu zmian demencyjnych na wszystkich etapach choroby. 6. Specyficzne i niespecyficzne zachowania językowe osób w demencji. 7. Kryteria różnicowania zaburzeń językowych względem innych deficytów neuropsychologicznych i neurologicznych osób w demencji. 8. Analiza materiału językowego osoby z demencją. 9. Planowanie terapii logopedycznej, wyznaczanie istotnych celów terapii. 10. Człowiek starszy jako adresat pomocy logopedycznej. Struktura potrzeb ludzi starszych i wynikające z niej zadania do pracy terapeutycznej. Umiejętność nawiązywania kontaktu z osobą starszą (aspekt poznawczy, aspekt emocjonalny, rozumienie perspektywy spostrzegania rzeczywistości przez osobę starszą). Specyficzne problemy osób starszych i metody pomocy psychologicznej. Prowadzenie zajęć logopedycznych i psychoedukacyjnych dla osób starszych. 		
Literatura podstawowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Friedman A., 2004, Choroba Parkinsona – mechanizmy, rozpoznawanie, leczenie, Warszawa. 2. Kozubski W. (red.), 2004, Choroby układu nerwowego, Warszawa. 3. Leszek J., (red.), 1998, Choroba Alzheimerera, Wrocław. 4. Leszek J., (red.), 2003, Choroby otępienne. Teoria i praktyka, Wrocław. 5. Lewicka T., Rodzeń A., 2006, Ćwiczenia rehabilitacyjno-logopedyczne dla osób z chorobą Parkinsona, Warszawa. 6. Marczevska H., Osiejuk, E., 1994, Nie tylko afazja... O zaburzeniach językowych w demencji Alzheimerera, demencji wielozawałowej i przy uszkodzeniach prawej półkuli mózgu, Warszawa. 7. Obrębowski A., 2008, Narząd głosu i jego znaczenie w komunikacji społecznej, Poznań. 		

8. Szczudlik A., 2004, Otępienie, Kraków.

Literatura dodatkowa:

1. Domagała A., 2007, Zachowania językowe w demencji. Struktura wypowiedzi w chorobie Alzheimera.
2. Tłokiński W., 1990, Mowa ludzi u schyłku życia, Warszawa.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Planowane formy i metody dydaktyczne: dyskusja, prezentacja, opis przypadku, samodzielne dochodzenie do wiedzy, analiza literatury.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Efekty sprawdzane będą na kolokwium pisemnym po zakończeniu zajęć.

Forma i warunki zaliczenia:

Warunek uzyskania zaliczenia przedmiotu: zaliczenie kolokwium pisemnego pod koniec semestru.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w wykładach	15 godzin
Udział w ćwiczeniach	15 godzin
Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń	10 godzin
Przygotowanie się do zaliczenia	10 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	2 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Neurologopeda w zespołach wspomagania rozwoju dziecka
Nazwa w języku angielskim:		Neurologist in child development support teams
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Logopedia
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		drugiego stopnia
Rok studiów:	drugi	
Semestr:	trzeci	
Liczba punktów ECTS:	1 ECTS	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Sofia Kamińska
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Sofia Kamińska
Założenia i cele przedmiotu:		<p>Zapoznanie ze sposobami wspomagania rozwoju małego dziecka. Nabywanie umiejętności trafnego doboru i stosowania różnorodnych metod pracy opiekuńczo-wychowawczej i dydaktycznej, ze szczególnym uwzględnieniem indywidualnych możliwości rozwojowych dziecka. Nabywanie umiejętności rozpoznawania, diagnozowania potrzeb intelektualnych, emocjonalnych i społecznych małego dziecka. Poszerzenie wiedzy na temat profilaktyki zaburzeń rozwojowych małego dziecka.</p> <p>Doskonalenie umiejętności w zakresie interpretacji opinii o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka oraz organizowania wczesnej interwencji logopedycznej. Opanowanie podstawowych umiejętności postępowania terapeutycznego z dzieckiem. Zapoznanie się z formami współpracy i pomocy rodzinie. Wykorzystanie środków dydaktycznych najczęściej stosowanych w diagnostyce i w terapii logopedycznej.</p>
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
S_W04	Słuchacz ma pogłębioną i ugruntowaną wiedzę z zakresu rozwoju małego dziecka, Słuchacz ma ugruntowaną wiedzę z zakresu rozwoju małego dziecka.	K_W01, K_W02
S_W07	Zna procedury postępowania neurologopedycznego dzieci z zaburzeniami rozwojowymi.	K_U08, K_U13
S_W05	Ma pogłębioną wiedzę z zakresu uwarunkowań rozwoju mowy u dzieci zagrożonych nieprawidłowym rozwojem w okresie pre- i perilingwalnym.	K_W02, K_W03

S_W06	Zna zasady interakcji i budowania kompetencji komunikacyjnej z dziećmi z uszkodzeniami/ dysfunkcjami CUN.	K_W11
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
S_U02	Potrafi ocenić stan dziecka w okresie prelingwalnym.	K_U04, K_U11
S_U01	Potrafi wykonać diagnozę różnicową obwodowych i ośrodkowych zaburzeń mowy.	K_U01, K_U11
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
S_K01	Ma świadomość swojej wiedzy i jest gotowy do niesienia pomocy dzieciom z zaburzeniami rozwojowymi.	K_K03, K_K04
S_K06	Dbą o własny rozwój, zdrowie i własne bezpieczeństwo.	K_K05, K_K02
Forma i typy zajęć:	Wykład – 15 godzin.	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Znajomość rozwoju psychoruchowego dziecka.		
Treści modułu kształcenia:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wczesna interwencja terapeutyczna jako działalność diagnostyczno-rehabilitacyjna. 2. Etapy kształtowania się poszczególnych sprawności oczekiwanych rozwojowo u dzieci od 1. m. ż. do 6. r. ż. z uwzględnieniem zmian rozwojowych w zakresie: motoryki małej i dużej, spostrzegania wzrokowego, percepcji słuchowej, mowy, rozwoju zabawy oraz zachowań społecznych i emocji. 3. Kształtowanie się dominacji stronnej. 4. Wpływ dominacji stronnej na rozwój języka, mowy. 5. Wybrane zagadnienia dotyczące uwagi i pamięci. 6. Zaburzenia i zakłócenia rozwojowe – co może zrobić neurologopeda? 7. Standardy postępowania logopedycznego we wczesnej interwencji terapeutycznej. 8. Wczesna nauka czytania (metoda sekwencyjno-symultaniczna). 9. Główne zasady wspomagania rozwoju dziecka: rozwijanie aktywności, stymulowanie motywacji dziecka, zaspokajanie jego potrzeb, dążeń, kształtowanie umiejętności, nawyków, postaw. 10. Organizacyjne formy procesu wychowawczo-dydaktycznego: zabawa i zajęcia dowolne. Rola zabawy i zabawek edukacyjnych we wczesnym wspomaganiu rozwoju dziecka. 11. Program wczesnego wspomagania rozwoju dzieci. 12. Wspieranie rozwoju dzieci o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych - omówienie głównych sposobów oddziaływań neurologopedy w ramach wczesnego wspomagania rozwoju dziecka: - usprawnianie właściwego funkcjonowania narządów mowy poprzez: <ul style="list-style-type: none"> • stymulację sensomotoryczną (masaże logopedyczne wg dr E. Stecko oraz wg dr T. Kaczan), • stymulację i terapię karmieniem (karmienie to etap w rozwoju mowy, funkcje pokarmowe jako podstawa do rozwoju mowy i przygotowanie do prawidłowej artykulacji), • ćwiczenia i zabawy oddechowe (wyrabianie oddechu dla mowy wydłużanie fazy wydechu), • wyrabianie wrażliwości słuchowej oraz ćwiczenia pamięci słuchowej, • ćwiczenia rytmiczne, naśladownictwa, naprzemienności, sekwencyjności i kategoryzacji, • zabawy ortofoniczne (łączenie ćwiczeń oddechowych z fonacją ruchem i rytmem), • zabawy logopedyczne z wykorzystaniem rozwojowych tendencji do naśladowania – stymulacja rozwoju mowy i języka, • artykulację głosek w sylabach z wykorzystaniem fonogestów, • wykorzystywanie multimedialnych programów logopedycznych do stymulacji słuchu i mowy, • stosowanie wspomagających i alternatywnych metod komunikacji (AAC). 13. Logopeda w rodzinie dziecka – udzielanie instruktażu. 		
Literatura podstawowa:		

1. Cieszyńska J., Korendo M., 2008, Wczesna interwencja terapeutyczna. Stymulacja rozwoju dziecka od noworodka do 6. roku życia, Kraków.
2. Cieszyńska J., Korendo M., 2008, Karty diagnozy. 10 etapów rozwoju dziecka od 4. do 36. miesiąca życia, Kraków.
3. Cieszyńska-Rożek J., 2013, Metoda krakowska wobec zaburzeń rozwoju dzieci. Z perspektywy fenomenologii neurobiologii i językoznawstwa, Kraków.
4. Cieszyńska J., 2003, Metody wywoływania głosek, Kraków.
5. Cytowska B., Winczura B. (red.), Wczesna interwencja i wspomaganie rozwoju małego dziecka. Kraków 2006.
6. Gruszczyk-Kolczyńska E., Zielińska E., 2000, Wspomaganie rozwoju umysłowego trzylatków i dzieci starszych wolniej rozwijających się, Warszawa.
7. Hurlock E.B., 1985, Rozwój dziecka. Warszawa.
8. Piszczek M. (red.), 1998, Diagnoza i wspomaganie rozwoju dzieci w wieku 0-5 lat oraz wspieranie ich rodzin, Warszawa.
9. Schaffer H.R., 2008, Psychologia dziecka, Warszawa.
10. Bogdanowicz M., 1986, Psychologia kliniczna dziecka wieku przedszkolnego.
11. Cytowska B., Winczura B. (red.), 2006, Dziecko z zaburzeniami w rozwoju. Konteksty diagnostyczne i terapeutyczne.
12. John-Borys M. (red.), 1997, Wybrane metody diagnozowania i prognozowania rozwoju dziecka do lat trzech.
13. Karwowska-Struczyk M., Hajnicz W., 1998, Obserwacja w poznaniu dziecka.
14. Kielin J., 2002, Profil osiągnięć ucznia. Przewodnik dla nauczycieli i terapeutów z placówek specjalistycznych.
15. Stadnicka J., 1998, Terapia dzieci muzyką, ruchem i mową, Warszawa.
16. Bogdanowicz M., Kasica A., 2003, Ruch rozwijający dla wszystkich. Efektywność metody Weroniki Sherborne, Gdańsk.

Literatura dodatkowa:

1. Birch A., Malim T., Psychologia rozwojowa w zarysie.
2. Bryant P.E., Dolman A.M., Psychologia rozwojowa.
3. Obuchowska I., Drogi dorastania.
4. Vasta R., Haith M.M., Miller S.A., Psychologia dziecka.
5. Żebrowska M., Psychologia rozwojowa.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykład tradycyjny i multimedialny, ćwiczenia – metody diagnozy neurologopedycznej we wczesnej interwencji, programowanie terapii, narzędzia diagnostyczne wczesnego rozwoju dziecka.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Wszystkie efekty weryfikowane będą podczas kolokwium zaliczeniowego na koniec semestru.

Forma i warunki zaliczenia:

Zaliczenie na ocenę. Kolokwium pisemne.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w zajęciach	15 godzin
Samodzielne przygotowanie się do zajęć	5 godzin
Przygotowanie się do kolokwium i udział w nim	5 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	25 godzin

Punkty ECTS za przedmiot	1 ECTS
--------------------------	--------

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Praktyka zawodowa śródroczna logopedyczna/ neurologopedyczna w placówce specjalnej/ ośrodka szkolno-wychowawczym
Nazwa w języku angielskim:		Midterm apprenticeship of speech therapy/ neurologopaedics/ (special needs school, educational and reform centre)
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Logopedia
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		drugiego stopnia
Rok studiów:	drugi	
Semestr:	trzeci	
Liczba punktów ECTS:	3 ECTS	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Sofia Kamińska
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Adrianna Urban-Rafałek
Założenia i cele przedmiotu:		Zdobycie przez studentów praktycznego przygotowania do wykonywania zawodu logopedy/ neurologopedy w szkole specjalnej/ ośrodku szkolno-wychowawczym, Weryfikacja wiedzy teoretycznej, doskonalenie umiejętności praktycznych w zakresie diagnozowania, programowania i prowadzenia terapii neurologopedycznej (m.in. prowadzenia dokumentacji, układania planów terapii neurologopedycznej, organizacji pracy, zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom na terenie placówki), a także dokonywania ewaluacji działań dydaktyczno-pedagogicznych.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
S_W01, S_W02, S_W04, S_W07	Student zna etapy rozwoju mowy dziecka oraz zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w placówce oświatowej i poza nią.	K_W01, K_W02, K_W13
S_W02, S_W03	Student zna zasady, metody prowadzenia terapii logopedycznej/ neurologopedycznej w przypadku różnych zaburzeń mowy.	K_W05
S_W02, S_W10	Student zna specyfikę pracy logopedy/ neurologopedy, zadania, organizację, statut program wychowawczo-profilaktyczny i plan pracy szkoły specjalnej/ ośrodka szkolno-wychowawczego.	K_W09, K_W12
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
S_U01,	Potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia terapeutyczne zgodne ze	K_U01, K_U02,

S_U03, S_U07	standardami postępowania logopedycznego/ neurologopedycznego w przypadku danego zaburzenia mowy pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych.	K_U11
S_U06, S_U04	Wyciąga wnioski z obserwacji sposobu działań opiekuńczo-wychowawczych, dydaktycznych i terapeutycznych, logopedów i neurologopedów i innych terapeutów pracujących na terenie placówki, w której odbywa się praktyka.	K_U14, K_W06
S_U08	Analizuje sytuacje, zdarzenia dydaktyczno-pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk.	K_U12, K_U14
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
S_K01	Dbą o godność człowieka z zaburzeniami mowy i komunikacji językowej, postępując zgodnie z zasadami etyki zawodowej.	K_K04
S_K02, S_K04	Dbą o rozwój własnych umiejętności, poszukuje nowych technik i pomocy diagnostyczno-terapeutycznych.	K_K05
S_K04	Skutecznie współpracuje z opiekunem praktyki, nauczycielami oraz innymi specjalistami w celu poszerzenia swojej wiedzy.	K_K07
Forma i typy zajęć:	Praktyka zawodowa neurologopedyczna (60 godzin) – ćwiczenia praktycznych umiejętności diagnozowania, programowania i prowadzenia terapii; konsultacje, analizy przypadków.	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Znajomość zagadnień z zakresu pedagogiki specjalnej i psychologii specjalnej umożliwiających organizowanie i prowadzenie procesu kształcenia w szkole specjalnej/ ośrodku szkolno-wychowawczym. Wiedza z klasyfikacji zaburzeń mowy, rozwoju języka dziecka, terminologii związanej ze sprawnościami językowymi i komunikacyjnymi człowieka z zaburzeniami sprzężonymi.		
Treści modułu kształcenia:		
<p>I. Obserwacja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie się z zadaniami, organizacją, dokumentacją (m.in. statut, plan pracy, program wychowawczo-profilaktyczny) i specyfiką pracy szkoły specjalnej/ośrodka szkolno-wychowawczego na terenie miejsca, w którym odbywać się praktyka. 2. Współpraca logopedy/neurologopedy ze specjalistami (m.in. psychologiem specjalnym, pedagogiem specjalnym, rehabilitantami) lekarzami, pracownikami medycznymi, pracownikami opieki socjalnej. 3. Postępowanie logopedyczne/neurologopedyczne w szkole specjalnej/ośrodku szkolno-wychowawczym: zasady, formy, metody pracy z uczniami z zaburzeniami sprzężonymi, niepełnosprawnościami i zespołami genetycznymi. 4. Dokumentacja postępowania neurologopedycznego w placówkach specjalnych. 5. Zabezpieczanie i ochrona danych osobowych pacjenta. 6. Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu. 7. Obserwacja zajęć grupowych uczniów z zaburzeniami komunikacji i języka (np. z autyzmem, oligofazją, afazją dziecięcą, niedokształceniami mowy na tle zaburzeń sprzężonych, opóźnieniami mowy na tle zespołów genetycznych). 8. Obserwacja zajęć indywidualnych uczniów z zaburzeniami komunikacji i języka (jw.). <p>II. Analiza:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Analiza pracy dydaktyczno-wychowawczej nauczycieli, terapeutów pracujących w szkole specjalnej/ośrodku szkolno-wychowawczym, ich interakcja z uczniami. 2. Analiza postępowania neurologopedycznego w przypadku różnych zaburzeń mowy (np. autyzm, oligofazja, afazja dziecięca, niedokształcenie mowy na tle zaburzeń sprzężonych, opóźnienia mowy na tle zespołów genetycznych). 3. Metody badania sprawności językowych i komunikacyjnych u uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi. 4. Opracowanie 7 konspektów odtwórczych z obserwowanej terapii. 		

5. Opracowanie 10 konspektów twórczych (z samodzielnie przeprowadzanych zajęć neurologopedycznych).
6. Zapoznanie się ze strukturą, dokumentacją i obowiązkami neurologopedy pracującego w placówkach edukacyjnych.
7. Przygotowanie opinii logopedycznej wybranego przypadku.
8. Opracowanie studium przypadku (diagnoza neurologopedyczna, program terapii, 2 konspekty zajęć z wybranego okresu terapii).

Literatura podstawowa:

1. Diagnoza i terapia logopedyczna osób z niepełnosprawnością intelektualną: teoretyczne determinanty problemu, red. J. J. Błęszyński, K. Kaczorowska-Bray, Gdańsk 2012.
2. Neurologopedyczne studia przypadków, red. E. Stecko, tom IV i V, Warszawa 2017, 2018.
3. Romieniecka-Stec A., Ćwiczenia funkcji poznawczych, t. 1, 2, 3, Kraków 2014.
4. Wybrane przestrzenie niepełnosprawności: teoria, diagnoza, badania, red. M. Penczek, A. Szafrńska, Kraków 2018.
5. Zaburzenia mowy w wybranych zespołach uwarunkowanych genetycznie, red. J. Cieszyńska-Rożek, P. Sobolewski, D. Grzesiak-Witek, Lublin 2018.

Literatura dodatkowa:

1. Człowiek wobec ograniczeń: niepełnosprawność, komunikowanie, diagnoza, terapia, red. Z. Tarkowski, G. Jastrzębowska, Warszawa 2002.
2. Logopedia. Standardy postępowania logopedycznego, red. S. Grabias, T. Woźniak, J. Panasiuk, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2015.
3. Smereka T., Język a myślenie: terapia osób z zaburzeniami mowy, Wrocław 2009.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Praktyka studenta odbywa się pod kierunkiem uczelnianego opiekuna praktyk. W jej ramach studenci uczestniczą w obserwacji zajęć dydaktycznych, terapeutycznych oraz neurologopedycznych prowadzonych w wybranej przez uczelnianego opiekuna praktyki szkole specjalnej/ ośrodka szkolno-wychowawczym. Podczas praktyki podejmowane są następujące działania: obserwacja zajęć dydaktyczno-terapeutycznych oraz neurologopedycznych, programowanie i planowanie terapii neurologopedycznej. Opracowanie zestawu ćwiczeń i pomocy w ramach prowadzonych zajęć logopedycznych (co najmniej 10 zestawów ćwiczeń).

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Wszystkie efekty będą sprawdzane poprzez ocenę postawy studenta podczas praktyk (zaangażowana/niezaangażowana), ocenę udziału w dyskusjach i analizach (udział/ brak udziału), ocenę z przeprowadzonych przez studenta zajęć neurologopedycznych, ocenę z opracowania konspektów odtwórczych, twórczych oraz studium przypadku (suma z ocen cząstkowych: ocena 2-5), pozytywna ocena uczelnianego opiekuna praktyki.

Forma i warunki zaliczenia:

Warunek uzyskania zaliczenia przedmiotu: obserwacja zajęć dydaktycznych, terapeutycznych oraz z diagnozy i terapii neurologopedycznej odbywającej się w wybranej przez uczelnianego opiekuna praktyki placówce oświatowej (opracowanie 7 konspektów odtwórczych i 10 konspektów twórczych), przygotowanie i opracowanie studium przypadku. Pozytywna opinia uczelnianego opiekuna praktyk.

Poprawy: brak możliwości poprawy, w przypadku negatywnej oceny praktyki student powinien odbyć ponownie praktykę.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność

Obciążenie studenta

Liczba godzin praktyk

60 godzin

Samodzielne przygotowanie się do prowadzonych zajęć, przygotowanie konspektów i analizy przypadków	15 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	3 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:	Seminarium magisterskie	
Nazwa w języku angielskim:	Master's seminar	
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:	Logopedia	
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):	obowiązkowy	
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):	drugiego stopnia	
Rok studiów:	drugi	
Semestr:	trzeci – czwarty	
Liczba punktów ECTS:	10 ECTS	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:	dr hab. Alina Maciejewska, prof. UwS	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:	dr hab. Alina Maciejewska, prof. UwS	
Założenia i cele przedmiotu:	Pogłębienie wiedzy na temat diagnozowania, programowania i prowadzenia terapii logopedycznej. Przygotowanie przez studenta pracy dyplomowej w zakresie logopedii.	
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W_01	Zna najważniejsze opracowania oraz dysponuje wiedzą na temat metodologii badawczych.	K_W06
W_05	Ma poszerzoną wiedzę o nowych osiągnięciach w zakresie wybranej specjalizacji dyplomowej.	K_W14
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U_01	Ma wyższe niż przeciętne umiejętności posługiwania się nowoczesnymi mediami komunikacyjnymi, potrafi wyszukiwać, gromadzić, analizować i interpretować materiał badawczy.	K_U06, K_U16
U_02	Ma umiejętność wyszukiwania informacji bibliograficznych związanych z wybranym problemem badawczym.	K_U15, K_U17, K_U18
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Zna ograniczenia własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia.	K_K01
Forma i typy zajęć:	Ćwiczenia – 30 godzin.	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Rozszerzona wiedza w zakresie nauki o języku, metodologii badań logopedycznych.		

Treści modułu kształcenia:

1. Wybór tematów prac dyplomowych spośród tematów proponowanych.
2. Planowanie eksperymentu badawczego; założenia, cele, hipotezy, metody badań logopedycznych.
3. Komentarz promotora co do specyfiki merytorycznej seminarium i podjętych na nim tematów. Etapy przygotowywania pracy magisterskiej o charakterze językoznawczym.
4. Gromadzenie bibliografii, źródła bibliografii, zasady dotyczące gromadzenia i analizowania literatury, bazy danych.
5. Koncepcja metodologiczna pracy. Zagadnienie stanu badań.
6. Kompozycja pracy: spis treści, indeksy, aneksy, bibliografia.
7. Prezentowanie materiału językowego w pracy magisterskiej.
8. Praca magisterska jako gatunek stylu naukowego. Cechy stylu naukowego. Błędy stylistyczne.
9. Segmentacja tekstu pracy magisterskiej na rozdziały, podrozdziały, punkty i podpunkty. Funkcje akapitów.
10. Spójność linearna i semantyczna tekstu pracy naukowej: komplementarność rozdziałów.
11. Gromadzenie i indeksowanie materiału językowego na potrzeby danej pracy magisterskiej. Próba interpretacji zebranego materiału językowego pod kątem tematu pracy.
12. Konwencje opisu bibliograficznego oraz konsekwencje wyboru jednej z nich na potrzeby danej pracy magisterskiej.
13. Redagowanie pracy. Prezentowanie na zajęciach poszczególnych rozdziałów pracy. Korekta i autokorekta zredagowanych fragmentów prac magisterskich.

Literatura podstawowa:

1. Logopedia. Teoria zaburzeń mowy, red. S. Grabias, M. Kurkowski, Lublin 2012.
2. Grabias S., Język w zachowaniach społecznych, Lublin 2003.
3. Grucza F., Lingwistyka stosowana. Historia, zadania, osiągnięcia, Warszawa 2007.
4. Woźniak T., Domagała A., Język, interakcja, zaburzenia mowy, Lublin 2007.
5. Markowski A., Kultura języka polskiego. Teoria. Zagadnienia leksykalne, Wyd. PWN, Warszawa 2005.
6. Jadacka H., Kultura języka polskiego. Fleksja, słowotwórstwo, składnia, Wyd. PWN, Warszawa 2005.
7. Współczesny język polski. Praca zbiorowa pod red. nauk. J. Bartmińskiego, Wyd. UMCS, Lublin 2001.
8. Milewski S., Kaczorowska-Bray K., Metodologia badań logopedycznych. Z perspektywy teorii i praktyki, Gdańsk 2015.

Literatura dodatkowa:

1. Diagnoza logopedyczna. Podręcznik akademicki, red. E. Czaplewska, S. Milewski, Gdańsk 2012.
2. Grabias S., Logopedia – nauka o biologicznych uwarunkowaniach języka i zachowań językowych, „Logopedia”, t. 39/40, Lublin 2011, s. 9-34.
3. Grabias S., Postępowanie logopedyczne. Diagnoza, programowanie terapii, terapia, „Logopedia”, t. 37, 2008, s. 13-27.
4. Logopedia. Pytania i odpowiedzi, red. T. Gałkowski, G. Jastrzębowska, Opole 2003.
5. Standardy postępowania logopedycznego, „Logopedia”, t. 37, 2008.
6. Sztuka pisania. Przewodnik po tekstach użytkowych, M. Zaśko-Zielińska, A. Majewska-Tworek, T. Piekot, PWN, Warszawa 2008.
7. Wolański, Edycja tekstów. Praktyczny poradnik, PWN, Warszawa 2008.
8. „ConversatoriaLinguistica”, t.1-6, Wyd. Akademii Podlaskiej w Siedlcach (od 2007 roku).

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia umiejętności krytycznego czytania, weryfikowania informacji, efektów eksperymentów badawczych, analiz statystycznych.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Wszystkie efekty kształcenia będą sprawdzane w czasie zajęć, na podstawie przygotowanych konspektów oraz w trakcie prezentowania i omawiania poszczególnych części składowych pracy dyplomowej.

Forma i warunki zaliczenia:

Warunek uzyskania zaliczenia przedmiotu: spełnienie każdego z niżej opisanych wymagań:

- a) przygotowywanie się do zajęć i aktywne w nich uczestnictwo,
- b) przygotowanie konspektu pracy,
- c) przedstawianie poszczególnych elementów pracy dyplomowej,
- d) przygotowanie pracy magisterskiej.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w ćwiczeniach	30 godzin
Samodzielne przygotowanie się do zajęć; gromadzenie materiału językowego, bibliografii, praca własna nad tekstem pracy dyplomowej	180 godzin
Udział w konsultacjach z przedmiotu	40 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	250 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	10 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Praktyka zawodowa śródroczna logopedyczna/ neurologopedyczna – postępowanie w afazji
Nazwa w języku angielskim:		Midterm apprenticeship of speech therapy/ neurologopaedics – procedure in aphasia
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Logopedia
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		drugiego stopnia
Rok studiów:	drugi	
Semestr:	trzeci	
Liczba punktów ECTS:	2 ECTS	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Sofia Kamińska
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Kamila Bigos
Założenia i cele przedmiotu:		Student zdobywa praktyczne przygotowania do wykonywania zawodu neurologopedy na oddziałach neurologicznych służby zdrowia oraz w placówkach rehabilitacyjnych prowadzących terapię i rehabilitację osób z afazją oraz innymi uszkodzeniami OUN wpływającymi na utratę uprzednio nabytych kompetencji i sprawności językowych i komunikacyjnych. Weryfikacja wiedzy teoretycznej, zapoznanie się z metodami i formami pracy neurologopedycznej z osobami dorosłymi.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
S_W01, S_W02, S_W08	Student zna metody diagnozowania neurologicznego i potrafi interpretować wyniki badań tej dyscypliny medycznej.	K_W02, K_W04
S_W02, S_W03	Zna zasady programowania, prowadzenia i weryfikacji terapii w przypadku zaburzeń sprawności realizacyjnych i kompetencji komunikacyjnej.	K_W05
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U01	Potrafi dokonać diagnozy różnicowej umiejętności realizacyjnych i kompetencji komunikacyjnej w normie i zaburzeniu.	K_U02, K_U04
U02	Potrafi prowadzić terapię neurologopedyczną u dzieci i dorosłych we współpracy z neurologiem.	K_U03, K_U14
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego

S_K01	Dbą o godność pacjenta i respektowanie zasad etyki zawodowej.	K_K03
S_K02, S_K04	Jest dociekliwy w poszukiwaniu nowych rozwiązań diagnostyczno-terapeutycznych.	K_K05, K_K07
Forma i typy zajęć:	Praktyka zawodowa neurologopedyczna (40 godzin) – ćwiczenia praktycznych umiejętności diagnozowania i terapii, konsultacje, analizy przypadków.	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Anatomia i fizjologia układu nerwowego, neurologia, diagnoza różnicowa zaburzeń mowy związanych z rozpadem sprawności językowych i komunikacyjnych (afazja, pragnozja, neurodegeneracja, otępienie, schizofazja).		
Treści modułu kształcenia:		
<p>I. Obserwacja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca neurologopedy z lekarzami (m.in. neurologiem, psychiatrą), pracownikami medycznymi, fizjoterapeutami. 2. Postępowanie neurologopedyczne na oddziale neurologicznym służby zdrowia czy placówkach rehabilitacyjnych prowadzących terapię i rehabilitację osób z afazją oraz innymi uszkodzeniami OUN. 3. Dokumentacja postępowania neurologopedycznego. 4. Zabezpieczanie i ochrona danych osobowych pacjenta. 5. Obserwacja zajęć specjalistycznych z osobami dorosłymi. 6. Poznanie metod wspierających terapię osób dorosłych wykorzystywanych w pracy neurologopedy. <p>II. Analiza:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Opracowanie i przygotowanie pomocy oraz przeprowadzenie zajęć neurologopedycznych z osobami dorosłymi w placówce, w której odbywać się będzie praktyka. 2. Opracowanie 5 konspektów odtwórczych. 3. Opracowanie 10 konspektów twórczych. 4. Zgromadzenie materiału do diagnozy neurologopedycznej w zakresie wybranego zaburzenia rozpadu kompetencji komunikacyjnych lub utraty sprawności realizacyjnych. 5. Analiza przypadku osoby z uszkodzeniem neurologicznym wymagającego opieki specjalistycznej w związku z zaobserwowanym rozpadem kompetencji i sprawności językowych i komunikacyjnych – stworzenie studium przypadku. 		
Literatura podstawowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Borkowska A., Szepietowska E.M. (red.), 2000, Diagnoza neuropsychologiczna. Metodologia i metodyka, Lublin. 2. Kądziałowa D., 1983, Czynność rozumienia mowy. Analiza neuropsychologiczna, Wrocław. 3. Maruszewski M., 1966, Afazja. Zagadnienia teorii i terapii, Warszawa. 4. Panasiuk J., 2015, Afazja. Tekst – metatekst – kontekst. Lublin. 5. Panasiuk J., 2015, Postępowanie logopedyczne w przypadku afazji, [w]: Logopedia. Standardy postępowania logopedycznego, red. Grabias S., Panasiuk J., Woźniak T., Lublin. 		
Literatura dodatkowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Panasiuk J., 2000, Komunikacja w afazji, „Logopedia” 27, 55-80. 2. Panasiuk J., Kompetencja językowa a kompetencja metajęzykowa w afazji, „Logopedia” 33, red. S. Grabias, Lublin, s. 171-189. 3. Panasiuk J., Diagnoza logopedyczna w przebiegu chorób neurologicznych u osób dorosłych, [w:] Diagnoza logopedyczna. Podręcznik akademicki, red. Czapplewska E., Milewski S., Sopot 2012, s. 263-324. 		
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:		
Praktyka studenta odbywa się pod kierunkiem uczelnianego opiekuna praktyk. W jej ramach studenci uczestniczą w obserwacji zajęć neurologopedycznych na oddziale neurologicznym służby zdrowia i/lub w w placówkach rehabilitacyjnych prowadzących terapię i rehabilitację osób z afazją oraz innymi uszkodzeniami OUN. Podczas praktyki podejmowane są następujące działania: obserwacja zajęć neurologopedycznych, diagnoza neurologopedyczna osób z uszkodzeniami OUN; programowanie i		

prowadzenie terapii neurologopedycznej osób z afazją. Opracowanie konspektów, pomocy i ćwiczeń wykorzystanych w ramach prowadzonych przez studenta zajęć neurologopedycznych podczas praktyki.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Wszystkie efekty będą sprawdzane poprzez ocenę postawy studenta podczas praktyk (zaangażowana/niezaangażowana), ocenę udziału w dyskusjach i analizach (udział/ brak udziału), ocenę z przeprowadzonych przez studenta zajęć neurologopedycznych, ocenę z opracowania konspektów odtwórczych, twórczych oraz studium przypadku (suma z ocen częściowych: ocena 2-5).

Forma i warunki zaliczenia:

Warunek uzyskania zaliczenia przedmiotu: obserwacja zajęć diagnozy, programowania i prowadzenie terapii neurologopedycznej odbywającej się w wybranej przez uczelnianego opiekuna praktyki na oddziale neurologicznym i/ lub placówce rehabilitacyjnych prowadzących terapię i rehabilitację osób z afazją oraz innymi uszkodzeniami OUN (w tym opracowanie 5 konspektów odtwórczych i 10 konspektów twórczych), przygotowanie pomocy, ćwiczeń oraz opracowanie studium przypadku. Pozytywna opinia uczelnianego opiekuna praktyk.

Poprawy: brak możliwości poprawy, w przypadku negatywnej oceny praktyki student powinien odbyć ponownie praktykę.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność

Obciążenie studenta

Liczba godzin praktyk

40 godzin

Samodzielne przygotowanie się do prowadzonych zajęć, przygotowanie konspektów i analizy przypadków

10 godzin

Sumaryczne obciążenie pracą studenta

50 godzin

Punkty ECTS za przedmiot

2 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Praktyka zawodowa ciągła logopedyczna/ neurologopedyczna w placówkach rehabilitacyjnych prowadzących terapię i rehabilitację małych dzieci
Nazwa w języku angielskim:		Apprenticeship of speech therapy/ neurologopaedics in physiotherapy centres providing therapies for small children
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Logopedia
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		drugiego stopnia
Rok studiów:	drugi	
Semestr:	trzeci	
Liczba punktów ECTS:	2 ECTS	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr hab. Alina Maciejewska, prof. UPH
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Adrianna Urban-Rafałek
Założenia i cele przedmiotu:		Zdobycie przez studenta praktycznego przygotowania do wykonywania zawodu logopedy/neurologopedy w placówkach rehabilitacyjnych prowadzących terapię i rehabilitację małych dzieci. Weryfikacja wiedzy teoretycznej, doskonalenie umiejętności praktycznych w zakresie diagnozowania i programowania terapii neurologopedycznej (prowadzenia dokumentacji, układania planów terapii neurologopedycznej oraz jej prowadzenia – w placówkach, gdzie prowadzona jest terapia małych dzieci; noworodków, niemowląt, dzieci do 4. roku życia) oraz dokonywania ewaluacji działań pedagogicznych.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
S_W04	Ma wiedzę z zakresu podstaw i metod diagnozy neonatologicznej, pediatrycznej.	K_W01, K_W03
S_W01, S_W04	Ma wiedzę na temat zagrożeń nieprawidłowego rozwoju dziecka w okresie pre- i perilingwalnym.	K_W02
S_W08	Zna metody diagnozowania neurologicznego i potrafi interpretować wyniki badań tej dyscypliny medycznej.	K_W04
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
S_U01, S_U07	Potrafi dobrać odpowiednie metody wspierające rozwój dziecka.	K_U05, K_U03

S_U01, S_U02, S_U03, S_U08	Potrafi prowadzić terapię neurologopedyczną u noworodków, niemowląt oraz dzieci we współpracy z neurologiem.	K_U11, K_U14
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
S_K02	Jest dociekliwy w poszukiwaniu nowych rozwiązań diagnostyczno-terapeutycznych.	K_K05, K_K02
S_K04	Wykazuje się rzetelnością w wykonywaniu zadań zawodowych w stosunku do najmłodszych pacjentów.	K_K06
Forma i typy zajęć:	Praktyka zawodowa neurologopedyczna (40 godzin) – ćwiczenia praktycznych umiejętności diagnozowania i terapii, konsultacje, analizy przypadków.	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Anatomia i fizjologia układu nerwowego, neurologia, wczesna interwencja terapeutyczna, neonatologia.		
Treści modułu kształcenia:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Obserwacja zajęć specjalistycznych z noworodkami, niemowlętami oraz dziećmi do 4. roku życia. 2. Obserwacja konsultacji z opiekunami i rodzicami. 3. Obserwacja pracy neurologopedy w placówce rehabilitacyjnej dla małych dzieci, oddziałach pediatrycznych/ neonatologicznych. 4. Analiza przypadku dziecka przedwcześnie urodzonego, wymagającego opieki specjalistycznej w związku z zaobserwowanymi dysharmoniami rozwojowymi – studium przypadku. 5. Prowadzenie zajęć neurologopedycznych z małymi dziećmi w wybranej placówce. 6. Opracowanie 10 konspektów odtwórczych. 7. Opracowanie 10 konspektów twórczych. 8. Udział w konsultacjach z rodzicami i opiekunami. 9. Zgromadzenie materiału w zakresie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka (elementy fizjoterapii, rozwój funkcji pokarmowych i ich zaburzenia u niemowląt). 10. Poznanie metod wspierających terapię małych dzieci z zaburzeniami rozwoju wykorzystywanych w pracy neurologopedy. 		
Literatura podstawowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Gałkowski T., Jastrzębowska G., Szelań E., 2005, Podstawy neurologopedii, Opole. 2. King M., Stephenson J., 2011, Badanie neurologiczne dzieci, Lublin. 3. Kułak W., 2005, Neurofizjologiczna i obrazowa ocena uszkodzenia i plastyczności mózgu dzieci z MPD. Białostocka Biblioteka Padaczki, Białystok. 4. Michałowicz R. 2001, Mózgowe porażenie dziecięce, Warszawa. 5. Kaczorowska-Bray K., 2016, Milewski S., Wczesna interwencja logopedyczna, Gdańsk. 6. Przybyła O., 2015, Postępowanie logopedyczne w przypadku noworodków i niemowląt, [w]: Logopedia. Standardy postępowania logopedycznego, red. Grabias S., Panasiuk J., Woźniak T., Lublin. 		
Literatura dodatkowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dąbrowska A., 1998, Problemy kontaktu interpersonalnego między osobą badającą a badaną w procesie diagnozy i terapii, [w]: Wybrane problemy psychologicznej diagnozy zaburzeń rozwoju dzieci, red. J. Rola, Warszawa. 		
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:		
Praktyka ciągła odbywa się w wybranej przez studenta placówce prowadzącej rehabilitację i terapię małych dzieci pod kierunkiem opiekuna praktyk mianowanego przez dyrektora placówki, zgodnie z zasadami sformułowanymi w sylabusie. Student ma prawo do konsultacji z uczelnianym opiekunem praktyk. Uczelniany opiekun praktyk ma obowiązek udzielić studentowi pomocy w rozwiązaniu problemów		

związanych z realizacją praktyki oraz ma obowiązek kontrolowania procesu realizacji praktyki. W ramach praktyki podejmowane są następujące działania: obserwacja, diagnozowanie, programowanie oraz planowanie zajęć neurologopedycznych (opracowanie konspektów zajęć neurologopedycznych – 10 odtwórczych, 15 twórczych) oraz samodzielne prowadzenie zajęć, zapoznanie się ze specyfiką pracy neurologopedy prowadzącym terapię małych dzieci.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Wszystkie efekty będą sprawdzane poprzez ocenę postawy studenta podczas praktyk (zaangażowana/niezaangażowana) oraz ocenę zajęć prowadzonych przez studenta (ocena 2-5), której dokonuje opiekun praktyk z ramienia placówki, w której odbywa się praktyka. Podstawą sprawdzenia realizacji efektów kształcenia jest ocena dziennika praktyk prowadzonego przez studenta i ocenionego przez uczelnianego opiekuna praktyk (ocena 2-5).

Forma i warunki zaliczenia:

Warunek uzyskania zaliczenia praktyki jest pozytywna ocena praktyki dokonana przez opiekuna praktyki z ramienia placówki (ocena 3-5). Ostateczna ocena za praktykę jest średnią oceny opiekuna praktyk z ramienia placówki i uczelnianego opiekuna praktyk, który ocenia przedstawiony przez studenta dziennik realizacji praktyki (skala ocen 2-5).

Poprawy: brak możliwości poprawy, w przypadku negatywnej oceny praktyki student powinien odbyć ponownie praktykę.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
-----------	---------------------

Liczba godzin praktyk	40 godzin
-----------------------	-----------

Samodzielne przygotowanie się do prowadzonych zajęć, przygotowanie konspektów i analizy przypadków	10 godzin
--	-----------

Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50 godzin
--------------------------------------	-----------

Punkty ECTS za przedmiot	2 ECST
--------------------------	--------